

582/1991 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 17. prosince 1991

o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Změna: [590/1992 Sb.](#), [37/1993 Sb.](#)
Změna: [160/1993 Sb.](#)
Změna: [307/1993 Sb.](#)
Změna: [241/1994 Sb.](#)
Změna: [118/1995 Sb.](#)
Změna: [118/1995 Sb.](#), [160/1995 Sb.](#)
Změna: [134/1997 Sb.](#), [306/1997 Sb.](#)
Změna: [93/1998 Sb.](#)
Změna: [225/1999 Sb.](#)
Změna: [18/2000 Sb.](#)
Změna: [356/1999 Sb.](#)
Změna: [360/1999 Sb.](#)
Změna: [29/2000 Sb.](#)
Změna: [159/2000 Sb.](#)
Změna: [132/2000 Sb.](#), [155/2000 Sb.](#), [220/2000 Sb.](#), [238/2000 Sb.](#), [258/2000 Sb.](#), [411/2000 Sb.](#)
Změna: [116/2001 Sb.](#)
Změna: [353/2001 Sb.](#)
Změna: [265/2002 Sb.](#)
Změna: [263/2002 Sb.](#)
Změna: [133/2000 Sb.](#), [151/2002 Sb.](#), [320/2002 Sb.](#), [518/2002 Sb.](#)
Změna: [424/2003 Sb.](#) (část)
Změna: [424/2003 Sb.](#), [425/2003 Sb.](#)
Změna: [453/2003 Sb.](#), [53/2004 Sb.](#)
Změna: [167/2004 Sb.](#)
Změna: [281/2004 Sb.](#)
Změna: [359/2004 Sb.](#)
Změna: [436/2004 Sb.](#)
Změna: [168/2005 Sb.](#)
Změna: [424/2003 Sb.](#) (část)
Změna: [361/2005 Sb.](#)
Změna: [501/2004 Sb.](#), [381/2005 Sb.](#), [413/2005 Sb.](#)
Změna: [24/2006 Sb.](#)
Změna: [109/2006 Sb.](#) (část)
Změna: [70/2006 Sb.](#)
Změna: [161/2006 Sb.](#)
Změna: [109/2006 Sb.](#)
Změna: [342/2006 Sb.](#)
Změna: [214/2006 Sb.](#)
Změna: [585/2006 Sb.](#)
Změna: [81/2006 Sb.](#), [109/2006 Sb.](#) (část), [112/2006 Sb.](#), [189/2006 Sb.](#) (část)
Změna: [152/2007 Sb.](#)
Změna: [181/2007 Sb.](#)
Změna: [261/2007 Sb.](#) (část)
Změna: [270/2007 Sb.](#)
Změna: [152/2007 Sb.](#) (část), [261/2007 Sb.](#), [296/2007 Sb.](#)
Změna: [305/2008 Sb.](#) (část), [306/2008 Sb.](#) (část)
Změna: [479/2008 Sb.](#) (část)
Změna: [189/2006 Sb.](#), [152/2007 Sb.](#) (část), [261/2007 Sb.](#) (část), [305/2008 Sb.](#), [306/2008 Sb.](#) (část), [382/2008 Sb.](#)
Změna: [41/2009 Sb.](#)
Změna: [479/2008 Sb.](#)
Změna: [158/2009 Sb.](#)
Změna: [303/2009 Sb.](#)
Změna: [326/2009 Sb.](#)
Změna: [306/2008 Sb.](#), [479/2008 Sb.](#) (část)
Změna: [227/2009 Sb.](#)
Změna: [281/2009 Sb.](#), [347/2010 Sb.](#)
Změna: [73/2011 Sb.](#)
Změna: [177/2011 Sb.](#)
Změna: [180/2011 Sb.](#)
Změna: [220/2011 Sb.](#)
Změna: [263/2011 Sb.](#)
Změna: [220/2011 Sb.](#) (část), [329/2011 Sb.](#), [341/2011 Sb.](#), [348/2011 Sb.](#), [364/2011 Sb.](#), [365/2011 Sb.](#), [366/2011 Sb.](#), [367/2011 Sb.](#), [470/2011 Sb.](#)
Změna: [375/2011 Sb.](#)

Změna: [167/2012 Sb.](#)
Změna: [428/2011 Sb.](#), [470/2011 Sb.](#) (část), [399/2012 Sb.](#), [401/2012 Sb.](#), [403/2012 Sb.](#)
Změna: [274/2013 Sb.](#)
Změna: [303/2013 Sb.](#), [313/2013 Sb.](#), [344/2013 Sb.](#)
Změna: [64/2014 Sb.](#)
Změna: [136/2014 Sb.](#)
Změna: [458/2011 Sb.](#), [250/2014 Sb.](#), [251/2014 Sb.](#), [267/2014 Sb.](#)
Změna: [332/2014 Sb.](#)
Změna: [317/2015 Sb.](#)
Změna: [131/2015 Sb.](#), [377/2015 Sb.](#)
Změna: [47/2016 Sb.](#)
Změna: [190/2016 Sb.](#)
Změna: [137/2016 Sb.](#)
Změna: [298/2016 Sb.](#)
Změna: [213/2016 Sb.](#)
Změna: [24/2017 Sb.](#)
Změna: [183/2017 Sb.](#)
Změna: [190/2016 Sb.](#) (část)
Změna: [99/2017 Sb.](#), [203/2017 Sb.](#)
Změna: [148/2017 Sb.](#)
Změna: [195/2017 Sb.](#)

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní ustanovení

Předmět úpravy

§ 1

Tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost České správy sociálního zabezpečení, okresních správ sociálního zabezpečení a orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a k výběru příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, úkoly občanů a zaměstnavatelů při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, včetně řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče a ve věcech osob zdravotně znevýhodněných.

§ 2

Sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje důchodové pojištění⁽²⁾.

§ 3

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení

(1) Sociální zabezpečení provádí orgány sociálního zabezpečení.

(2) Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obecní úřady a obecní živnostenské úřady (dále jen "živnostenské úřady").

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou:

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) okresní správy sociálního zabezpečení,
- d) Ministerstvo vnitra,
- e) Ministerstvo spravedlnosti,
- f) Ministerstvo obrany.

§ 3a

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení jsou správními úřady. Česká správa sociálního zabezpečení je účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají okresní správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení.

(2) Služební vztahy státních zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení a v okresních správách sociálního

zabezpečení se řídí zákonem o státní službě. Pracovníprávní vztahy zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení a v okresních správách sociálního zabezpečení se řídí zákoníkem práce.

(3) V čele České správy sociálního zabezpečení je ústřední ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.

ČÁST DRUHÁ

Úkoly orgánů sociálního zabezpečení, dalších orgánů a obcí v sociálním zabezpečení

Ministerstvo práce a sociálních věcí

§ 4

nadpis vypuštěn

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo")

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

(3) Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

§ 4a

Ministerstvo předkládá vládě do 30. června kalendářního roku, který končí číslicí 4 nebo 9, Zprávu o stavu důchodového systému České republiky a o jeho předpokládaném vývoji se zřetelem na demografickou situaci České republiky a na očekávaný populační a ekonomický vývoj. Tato zpráva obsahuje zejména informaci o tom, jak by měl být důchodový věk stanoven, aby bylo dosaženo stavu, kdy by očekávaná střední délka života jednotlivých generací při jeho dosažení činila jednu čtvrtinu součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života, a to pro všechny osoby, které dosáhly v roce předložení zprávy věku 25 až 54 let; tato informace vychází z údajů obsažených ve zprávě zpracované Českým statistickým úřadem podle [§ 10b](#). V případě, kdy alespoň pro jednu generaci uvedenou v předchozí větě platí, že podíl očekávané střední délky života při dosažení důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění a součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života je menší než 24 % nebo větší než 26 %, obsahuje tato zpráva též informaci o úpravě důchodového věku podle předchozí věty.

§ 4b

Dojde-li v souladu s využitím [§ 4a](#) k posunutí hranice důchodového věku, ministerstvo předloží vládě 3 roky před termínem schválení úpravy důchodového věku, do 31. prosince kalendářního roku, zprávu, která obsahuje zpřesňující informaci Českého statistického úřadu o očekávané střední délce života dotčených pojištěnců, informaci o očekávané naději dožití ve zdraví těchto pojištěnců zpracovanou Ústavem zdravotnických informací a statistiky České republiky a informaci o předpokládané míře nezaměstnanosti v době posunutí hranice jejich důchodového věku zpracovanou Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí, v. v. i. Na základě posouzení těchto informací může vláda navrhnout korekci úpravy posunuté hranice důchodového věku.

§ 5

Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

- a) rozhoduje
  1. o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
  2. o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
  3. o povinnosti zaměstnavatele nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
  4. o odvoláních proti rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení,
  5. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
  6. o převezech důchodových práv podle [§ 105a zákona o důchodovém pojištění](#) a zařizuje tyto převody,
- b) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,

- c) plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,
- d) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,
- e) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti důchodového pojištění a v oblasti pojistného na sociální zabezpečení,
- f) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona,
- g) vede registr pojištěnců důchodového pojištění (dále jen "registr pojištěnců"),
- h) vyzumívá okresní správu sociálního zabezpečení [[§ 6 odst. 4 písm. s](#)] o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě,
- ch) zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů Evropské unie a z mezinárodních smluv,
- i) posuzuje zdravotní stav v rozsahu stanoveném tímto zákonem ([§ 8 odst. 9](#)).

Okresní správy sociálního zabezpečení

§ 6

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů.

(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení. Na území města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.

(4) Okresní správy sociálního zabezpečení

a) rozhodují

1. ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění,,
2. zrušen,
3. ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen "evidenční list"),,
4. *zrušen*,
5. zrušen,
6. zrušen,
7. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na penále,,
8. zrušen,
9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno,,
10. *zrušen*,,
11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o dobu péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince 2006, ,
12. o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006 , a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),,
13. o tom, zda osoba samostatně výdělečně činná pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), v největším rozsahu^{52c)} ,,
14. zrušen,
15. zrušen,
16. zrušen,
17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,,
18. ve věcech osob zdravotně znevýhodněných,,

b) zrušeno

c) vrací zaměstnanci přeplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

d) doporučují v rámci kontrolní lékařské prohlídky ([§ 8 odst. 3](#)) zařazení na pracovní rehabilitaci podle zákona o zaměstnanosti fyzické osoby, které přestaly být invalidními,

e) zrušeno

f) zrušeno

g) zrušeno

h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,

ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění,⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,

i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,

j) opatřují a předkládají České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění,

k) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,

l) poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,

m) zrušeno

n) zrušeno

o) kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení a plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

p) zrušeno

q) posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem ([§ 8](#)),

r) vybírají pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh podle zvláštního zákona³²⁾ a vymáhají pohledávky ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně pohledávek v těchto věcech na základě mezinárodních smluv; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí,

s) vyzumívají písemně ošetřujícího lékaře o tom, že občan, který je dočasně práce neschopný, byl uznán invalidní na základě soudního řízení o žalobě,

t) vymáhají pohledávky na dávkách důchodového pojištění; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,

u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění důchodového pojištění,

v) vydávají na žádost osob samostatně výdělečně činných potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory,

y) navrhují živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele vůči státu.

§ 7

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení, nestanoví-li se v tomto zákoně jinak, se řídí

a) sídlem zaniklého zaměstnavatele v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. u\)](#),

b) místem trvalého pobytu občana nebo místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, jde-li o cizince, v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. a\) bod 18, písm. c\), písm. g\) č. 1, 3 a 4, písm. c, ch\), i\), k\), písm. o\) č. 1, písm. p\), r\), s\) a v\)](#)

c) sídlem zaměstnavatele v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. o\), r\) a u\)](#), nelze-li určit místní příslušnost podle písmene d); je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li fyzická osoba hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem jejího podnikání na území České republiky, popřípadě je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, která nemá trvalý ani hlášený pobyt na území České republiky a ani na území České republiky nepodniká, avšak zaměstnává pro svou potřebu na území České republiky zaměstnance, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem výkonu práce těchto zaměstnanců v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. o\), r\) a u\)](#),

d) místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodě 3, písm. [o\), r\) a u\)](#),

e) místem výkonu samostatné výdělečné činnosti v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. písm. ch\), o\), r\) a v\)](#), nemá-li osoba

samostatně výdělečně činná místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu v České republice^{9a)}; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,

f) místem sídla organizačního útvaru, ve kterém je vedena evidence platů státních zaměstnanců, pokud jde o kontrolu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

g) místem trvalého pobytu, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, která byla bezmocná před 1. lednem 2007 nebo která je závislá na péči nebo pomoci jiné osoby, v případech uvedených v [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodech 11 až 13; přitom je rozhodné místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni skončení péče, a v případě trvání péče místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni podání návrhu na zahájení řízení ([§ 85 odst. 2](#)),

h) místem, kde se nachází provozovna, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny^{7b)}, anebo spisovna nebo správní archiv podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v případech uvedených v [§ 35a odst. 7](#).

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle [odstavce 1 písm. c\), d\) a f\)](#) a podle [§ 39 odst. 1](#) se řídí místní příslušností okresní správy sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění určené rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení podle [§ 83 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění](#).

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a průkazu osoby se zdravotním postižením podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují

a) invaliditu a změnu stupně invalidity,

b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost,

c) zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou,

d) zrušeno

e) schopnost pohyblivosti a orientace pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením a zda jde pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku o osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo s těžkým sluchovým postižením nebo s těžkým zrakovým postižením anebo s těžkou nebo hlubokou mentální retardací a zdravotní stav nevylučuje poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku,

f) zrušeno

g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku

a) v termínu určeném při předchozím posouzení okresní správou sociálního zabezpečení na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán,

b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky,

c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedla okresní správa sociálního zabezpečení zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,

d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání invalidity třetího stupně pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,

e) z podnětu Úřadu práce České republiky, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat Úřad práce České republiky o výsledku posouzení, nebo

f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána invalidní, avšak její žádost o přiznání invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti,

g) z podnětu ministerstva; v tomto případě je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat ministerstvo o výsledku posouzení.

(4) Úkoly okresní správy sociálního zabezpečení uvedené v [odstavci 1](#) může plnit pouze lékař.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu podle [odstavce 1](#) se řídí

a) místem trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; nemá-li fyzická osoba takový pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost místem, kde se na území České republiky obvykle zdržuje, nebo

b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen "věznice"), je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby.

(6) Na žádost fyzické osoby, jejíž zdravotní stav má být posouzen, nebo s jejím souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle [odstavce 5](#) požádat o posouzení této osoby okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je tato osoba zaměstnána nebo se v něm dlouhodobě zdržuje, popřípadě je hospitalizována ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo jsou jí poskytovány pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb nebo je jí poskytováno vzdělávání pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením^{9c)}, anebo okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu se nachází zdravotnické zařízení poskytovatele, který posuzované osobě poskytuje zdravotní služby, pokud zdravotní stav posuzované osoby vyžaduje vzhledem k charakteru nemoci posouzení tímto poskytovatelem zdravotních služeb.

(7) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v [§ 9](#), odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(8) Při posuzování podle [odstavce 1](#) vychází okresní správa sociálního zabezpečení zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení podle [odstavce 1](#), a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d)}. Při posuzování podle [odstavce 1](#) lze vycházet také z podkladů vypracovaných lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení.

(9) Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách ([§ 88](#)). Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou pro účely odvolacího řízení. Rozhoduje-li o důchodu orgán sociálního zabezpečení uvedený v [§ 9 odst. 1](#), vydává Česká správa sociálního zabezpečení posudky podle věty první na základě žádosti tohoto orgánu. Úkoly České správy sociálního zabezpečení podle věty první a druhé může plnit pouze lékař. Z posuzování podle věty první je vyloučen lékař, který tutéž věc posuzoval nebo pro takové posouzení vypracoval podklad pro účely rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni řízení.

(10) Okresní správa sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení předá nebo zašle občanu do 7 dnů stejnopis posudku vydaného podle [odstavce 1 písm. a\)](#) nebo podle [odstavce 9](#) věty první; náležitosti tohoto posudku stanoví prováděcí právní předpis.

§ 8a

zrušen

§ 8b

zrušen

§ 9

Ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti

(1) Důchodové pojištění provádí, řídí a kontroluje u

a) vojáků z povolání a vojáků, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání (dále jen "vojáci z povolání"), Ministerstvo obrany,

b) příslušníků Policie České republiky, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci, Ministerstvo vnitra,

c) příslušníků Vězeňské služby České republiky Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti rozhodují v oboru své působnosti o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, příslušníků uvedených v [odstavci 1 písm. b\)](#), příslušníků Vězeňské služby České republiky (dále jen "příslušník ozbrojených sil") a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a provádějí jejich výplatu, jestliže

a) občan byl příslušníkem ozbrojených sil po dobu aspoň 20 let,

b) jde o

1. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby splnil podmínky nároku na starobní důchod,,

2. příslušníka ozbrojených sil, kterému ke dni 31. prosince 1992 trval služební poměr a k tomuto dni konal službu alespoň po

dobu 15 let,

3. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení splnil podmínky nároku na invalidní důchod anebo se stal invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním,,

4. příslušníka ozbrojených sil, který pobíral výsluhový příspěvek nebo příspěvek za službu podle zvláštních právních předpisů^{32a)} alespoň ke dni předcházejícímu dni vzniku nároku na důchod,,

5. občana, který konal ve služebním poměru službu ve zpravodajských službách podle zvláštního právního předpisu,^{32b)}

6. osobu, které je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci,,

7. vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po příslušníkově ozbrojených sil, který zemřel v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení nebo splnil podmínku uvedenou v písmenu a), nebo po občanech uvedených v bodech 1 až 6.

(3) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v oboru své působnosti odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(4) O tom, zda úraz nebo onemocnění vznikly při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním, rozhodují pro účely řízení o invalidním důchodu a o důchodech pozůstalých po příslušníkově ozbrojených sil lékařské komise zřízené v oborech působnosti ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

(5) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v dohodě s ministrem práce a sociálních věcí zřídit v oborech své působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu oprávněných v případech, kdy toto posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti. Podává-li tato komise posudek v odvolacím řízení, je složena z jiných členů, než byla složena při původním jednání.

(6) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti vyrozumívají okresní správu sociálního zabezpečení, která posuzovala invaliditu občana, o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě, pokud tyto orgány vydaly rozhodnutí o invalidním důchodu.

§ 10

Obce

(1) Obecní úřad rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění ([§ 118 odst. 3](#)).

(2) Obecní úřad dohlíží, jak jím ustanovený zvláštní příjemce plní stanovené povinnosti ([§ 118 odst. 4](#)); neplní-li zvláštní příjemce své povinnosti, rozhodne obecní úřad o ustanovení jiného příjemce.

§ 10a

Živnostenské úřady

(1) Živnostenské úřady přijímají v případech stanovených tímto zákonem od osob samostatně výdělečně činných, které samostatnou výdělečnou činnost provozují na základě oprávnění podle živnostenského zákona^{32c)}, oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, přihlášky k účasti na důchodovém pojištění a hlášení podle [§ 48 odst. 1 písm. a\) až d\)](#).

(2) Živnostenské úřady oznamují ve stanovené lhůtě^{32d)} příslušným okresním spráвам sociálního zabezpečení

a) skutečnosti podle [odstavce 1](#), a to s uvedením dne, kdy tyto skutečnosti byly živnostenskému úřadu sděleny; oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti a přihlášky k pojištění podle [odstavce 1](#) s vyznačením dne, ve kterém byly tyto přihlášky k pojištění podány, předávají příslušným okresním spráвам sociálního zabezpečení,

b) vznik nebo zánik oprávnění provozovat živnost, pozastavení nebo přerušování výkonu živnosti, a to s uvedením dne, ke kterému tyto skutečnosti nastaly.

§ 10b

Český statistický úřad

Český statistický úřad vypracovává pro účely zprávy předkládané podle [§ 4a](#) Zprávu o očekávaném vývoji úmrtnosti, plodnosti a migrace v České republice, a to do 31. prosince kalendářního roku, který končí číslicí 3 nebo 8; Český statistický úřad je povinen tuto zprávu zveřejnit do tohoto data způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zpráva obsahuje též údaj o věku, při jehož dosažení je očekávaná střední délka života dané generace rovna jedné čtvrtině součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života a údaj o podílu očekávané střední délky života při dosažení důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění a součtu tohoto věku a této střední délky života, a to pro všechny generace, které dosáhnou v následujícím kalendářním roce věku 25 až 54 let, a informaci o očekávaném vývoji měr plodnosti, úmrtnosti a migrace pro období nejméně 50 následujících let; očekávaná střední délka života se přitom stanoví jako prostý aritmetický průměr střední délky života mužů a žen.

Společná ustanovení o orgánech sociálního zabezpečení

§ 11

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vyžadovat od státních orgánů, zdravotních pojišťoven,^{73c)} poskytovatelů zdravotních služeb,³³⁾ jakož i zaměstnavatelů pomoc a bezplatná sdělení potřebná pro provádění sociálního zabezpečení a pro plnění úkolů vyplývajících pro orgány sociálního zabezpečení z práva Evropských

společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv; státní orgány, zdravotní pojišťovny,^{73c)} poskytovatelé zdravotních služeb³³⁾ a zaměstnavatelé jsou povinni v mezích své působnosti těmto žádostem vyhovět, a to do 30 dnů ode dne vyžádání; státní orgány a zdravotní pojišťovny mohou sdělení poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Příslušné úřady pověřené vedením matrik jsou povinny písemně sdělovat České správě sociálního zabezpečení v Praze údaje o úmrtí občanů starších 15 let a to do dvou týdnů ode dne zápisu do příslušné matriky. Povinnost podle věty první plní tyto úřady zasláním opisu úmrtního listu.

(3) Ministerstvo poskytuje České správě sociálního zabezpečení pro plnění úkolů vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení potřebné údaje o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a datu přiznání a výši podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci a o pracovních úrazech a nemocech z povolání. Údaje uvedené ve větě první lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ministerstvo je oprávněno vyžadovat od České pojišťovny, a. s.^{33a)} a Kooperativy, pojišťovny, a. s.^{33a)} a od Státního zdravotního ústavu^{33b)} údaje o pracovních úrazech a nemocech z povolání potřebné pro plnění úkolu uvedeného ve větě první; tyto pojišťovny a Státní zdravotní ústav jsou povinny této žádosti ministerstva vyhovět a údaje bezplatně zaslat ministerstvu do 30 dnů ode dne vyžádání.

(4) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vzájemně si sdělovat údaje potřebné k plnění úkolů vyplývajících pro ně v sociálním zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení. Dožádaný orgán sociálního zabezpečení je povinen žádosti jiného orgánu sociálního zabezpečení vyhovět ve lhůtě do 8 dnů ode dne vyžádání, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení, který údaje vyžaduje, lhůtu delší. Údaje uvedené ve větě první lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Orgány sociálního zabezpečení a živnostenské úřady si v mezích své působnosti vzájemně předávají údaje potřebné k provádění sociálního zabezpečení u osob uvedených v [§ 10a odst. 1](#). Tyto údaje mohou být vyžádány a předávány i v elektronické podobě, a to též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 11a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje České správě sociálního zabezpečení pro výkon její působnosti

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Poskytovanými údaji podle [odstavce 1 písm. a\)](#) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle [odstavce 1 písm. b\)](#) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví a jeho změna,
- d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území k narození došlo,
- e) rodné číslo a jeho změny,
- f) státní občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

i) omezení svéprávnosti,

j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo opatrovníka; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nebo opatrovník nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum a místo narození,

k) rodinný stav, datum jeho změny a místo uzavření manželství,

l) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum a místo jeho narození,

m) rodné číslo dítěte,

n) u osvojení původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení osvojence, původní a nové rodné číslo osvojence, datum a místo narození osvojence, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil,

q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného.

(4) Poskytovanými údaji podle [odstavce 1 písm. c\)](#) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví a jeho změna,

d) místo a stát narození,

e) rodné číslo a jeho změny,

f) státní občanství,

g) druh a adresa místa pobytu,

h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

j) omezení svéprávnosti,

k) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

l) rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela, rodné číslo nebo datum narození,

m) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo opatrovníka a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nebo opatrovník nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum a místo narození,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného,

r) u osvojení původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení osvojence, původní a nové rodné číslo osvojence, datum a místo narození osvojence, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení,

s) jméno, popřípadě jména, a příjmení

1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince,,

2. nezletilého cizince, který byl cizinci, nebo jeho manželku rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem, nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec,,

3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem, kteří jsou cizinci,,

4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,,
5. rodiče nezletilého cizince a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

(5) Poskytovanými údaji podle [odstavce 1 písm. d\)](#) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) den, měsíc a rok narození,
- c) místo narození, u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,
- d) rodné číslo a jeho změny.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 11b

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení mohou požádat Ministerstvo vnitra o přidělení rodného čísla fyzické osobě, které do doby zpracování jejích údajů v informačních systémech České správy sociálního zabezpečení nebo okresních správ sociálního zabezpečení rodné číslo nebylo přiděleno a která o jeho přidělení Ministerstvo vnitra sama nepožádala, zjistí-li důvody pro jeho přidělení pro splnění podmínek podle tohoto zákona, zvláštních právních předpisů⁷⁴⁾, práva Evropských společenství^{73d)} nebo mezinárodních smluv a je-li Ministerstvo vnitra pro takovou fyzickou osobu výdejovým místem rodného čísla podle zvláštního právního předpisu^{74a)}. V těchto případech je Česká správa sociálního zabezpečení nebo okresní správa sociálního zabezpečení povinna předložit odůvodněnou žádost o přidělení rodného čísla obsahující náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem^{74a)} a doplněnou adresou fyzické osoby pro doručování.

(2) Ministerstvo vnitra sděluje České správě sociálního zabezpečení údaje,

- a) o přidělení nebo změně rodného čísla,
- b) o změně jména nebo příjmení,
  - a to bez žádosti do 15 dnů ode dne, kdy se tyto údaje staly součástí agendového informačního systému evidence obyvatel a agendového informačního systému cizinců.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna poté, kdy podle veškeré jí dostupné spisové dokumentace a podle jí vedených informačních systémů prověřila správnost údaje, poskytnutého z informačního systému evidence obyvatel, o jehož správnosti měla pochybnosti, a tyto nadále trvají, oznámit Ministerstvu vnitra tuto skutečnost a požádat o provedení kontroly tohoto údaje^{73b)}; k žádosti je povinna připojit fotokopie spisové dokumentace, z níž vyplývají důvody pochybnosti o správnosti údaje. Ministerstvo vnitra sdělí České správě sociálního zabezpečení výsledek kontroly.

(4) Orgány sociálního zabezpečení mohou vést evidenci o občanech pro účely tohoto zákona podle jejich rodných čísel.

§ 11c

(1) Správce Centrálního registru smluv poskytuje orgánům sociálního zabezpečení údaje z tohoto registru v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu jejich působnosti.

(2) Údaje podle [odstavce 1](#) se poskytují způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12

Orgány sociálního zabezpečení mohou vyzvat

- a) zaměstnavatele, aby podal hlášení a předložil záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky sociálního zabezpečení, jejich výši a výplatu,
- b) příjemce dávky sociálního zabezpečení, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu,
- c) příjemce dávky sociálního zabezpečení podmíněné nepříznivým zdravotním stavem a žadatele o tuto dávku, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření,
- d) osobu samostatně výdělečně činnou, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejích povinností v sociálním zabezpečení, včetně placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dostavila v určeném termínu na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení, popřípadě na místo určené touto správou; osoba samostatně výdělečně činná je povinna této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluví; to platí obdobně pro zaměstnavatele, který ke dni vyhotovení výzvy okresní správu sociálního zabezpečení má v registru pojištěnců evidováno méně než 26 zaměstnanců účastných důchodového pojištění,

e) občana, aby se za účelem osvědčení skutečností rozhodných pro provádění důchodového pojištění dostavil v určeném termínu na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení; občan je povinen této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluvil.

§ 13

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny přezkoumat správnost a úplnost záznamů a hlášení, které jsou zaměstnavatelé pro účely provádění sociálního zabezpečení povinni vést, včasnost a způsob jejich předložení a podání.

(2) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny kontrolovat účetní a další podklady, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh. Orgány sociálního zabezpečení mohou v rámci oprávnění podle věty první kontrolovat též správnost určení náhrad mezd a jiných příjmů poskytovaných po dobu prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény zaměstnavatelem za účelem určení správné výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

§ 14

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů orgánů sociálního zabezpečení nebo v přímé souvislosti s nimi, pokud se dále nestanoví jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Údaje týkající se jednotlivých občanů nebo zaměstnavatelů, které se orgány sociálního zabezpečení při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak zvláštní zákon⁴⁵⁾ nebo tento zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen se souhlasem občana nebo zaměstnavatele. V rozsahu potřebném pro řízení ve věcech sociálního zabezpečení poskytují orgány sociálního zabezpečení údaje týkající se jednotlivých občanů cizozemským nositelům pojištění na základě jejich žádosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva jinak. Orgány sociálního zabezpečení poskytují dále údaje získané při provádění důchodového pojištění jiným správním úřadům nebo orgánům k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropských společenství a mezinárodních smluv.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny na žádost poskytnout

a) informace získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jinému orgánu sociálního zabezpečení nebo soudu, projednávají-li tyto orgány opravný prostředek ve správním řízení nebo žalobu ve věci pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dědictví po poplatníku tohoto pojistného (příspěvku) nebo návrh na výkon rozhodnutí ohledně pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; tyto informace poskytnou na žádost též jinému orgánu sociálního zabezpečení, je-li účastníkem insolvenčního řízení, v němž se řeší úpadek nebo hrozící úpadek plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nebo soudu, který toto řízení vede anebo v tomto řízení ustanovenému insolvenčnímu správci,

b) správcům daně údaje nezbytné k výkonu správy daní,

c) zdravotním pojišťovnám⁴⁹⁾ seznam plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob samostatně výdělečně činných, které osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle zvláštního zákona, a výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jednotlivých zaměstnavatelů a ke kontrole nebo doplnění údajů vedených v informačních systémech zdravotních pojišťoven též údaje z registru pojištěnců,

d) Úřadu práce České republiky - krajským pobočkám a pobočce pro hlavní město Prahu (dále jen "krajská pobočka Úřadu práce")

1. údaje o vyměřovacím základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jednotlivých osob samostatně výdělečně činných a občanů, kteří jsou poplatníky pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti z důvodu výkonu zaměstnání v cizině⁵⁰⁾,

2. údaje o délce doby důchodového pojištění podle zvláštního zákona^{50e)}, která je v evidenci příslušného orgánu sociálního zabezpečení, a to za období posledních 3 roků před zařazením občana do evidence uchazečů o zaměstnání. Krajské pobočky Úřadu práce podávají žádost prostřednictvím Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství; žádost i sdělované údaje se předávají prostřednictvím Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství v elektronické podobě,

3. údaje o důchodovém věku podle zvláštního zákona²⁾ v případech, kdy žadatel o podporu v nezaměstnanosti podle zvláštního zákona^{50h)} pracoval před 1. lednem 1993 způsobem, který by mohl založit nárok na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996; tyto údaje sdělují ve lhůtách uvedených v [§ 85a odst. 2](#) a [§ 107a odst. 2](#),

e) jiným orgánům sociálního zabezpečení informace v případech vyřizování stížností a zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných,

f) *zrušeno*,

g) Českému statistickému úřadu údaje stanovené zvláštním zákonem,^{50a)}

h) Ministerstvu financí informace vyžádané při plnění povinností podle zvláštního právního předpisu o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo zvláštního právního předpisu o provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,

i) úřadům provádějícím státní sociální podporu, krajským úřadům a ministerstvu údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění, včetně doby jejich poskytování a výplaty, a údaje o zahájení, ukončení nebo pozastavení samostatné výdělečné činnosti, včetně spolupráce při výkonu této činnosti, jde-li o žadatele o dávky státní sociální podpory, poživatelé těchto dávek a osoby s těmito žadateli nebo poživateli společně posuzovanými, a to v rozsahu nezbytném pro provádění státní sociální podpory,

j) obecním úřadům poskytujícím dávky a služby sociální péče a dávky pomoci v hmotné nouzi a krajským úřadům údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění žadatelům o tyto dávky a služby, poživatelům těchto dávek a služeb a osobám s těmito žadateli nebo poživateli společně posuzovanými, a to v rozsahu nezbytném pro provádění sociální péče a pomoci v hmotné nouzi,

k) Celní správě České republiky údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění, včetně data přiznání a údajů o jejich výplatě od tohoto data, a to v rozsahu nezbytném pro účely poskytování výsluhového příspěvku podle zvláštního zákona^{50c)},

l) veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá v souvislosti s šetřením podle zvláštního zákona,

m) informace získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti Národním bezpečnostním úřadu, zpravodajské službě nebo Ministerstvu vnitra, pro potřeby provádění bezpečnostního řízení podle zvláštního zákona^{50d)},

n) živnostenským úřadům, u nichž osoby uvedené v [§ 10a odst. 1](#) podaly oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti nebo přihlášku k účasti na důchodovém pojištění, identifikační číslo osoby, čísla účtů pro placení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaj o výši pojistného nebo záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

o) dalším orgánům státní správy údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti podle zvláštních zákonů, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích, s výjimkou údajů o zdravotním stavu; ustanovení [§ 16a odst. 3](#) tím není dotčeno. Orgán sociálního zabezpečení poskytne požadovanou informaci, pokud ten, kdo informaci požaduje, v žádosti uvede ustanovení zákona, o který svůj požadavek na poskytnutí informace opírá, rozsah údajů, jejichž poskytnutí požaduje, a účel, pro který dané informace požaduje.

(4) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny poskytnout na žádost údaje získané při provádění důchodového pojištění a údaje získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a to včetně údajů o jednotlivých občanech a o jejich zdravotním stavu, řídicím orgánům a koordinačnímu orgánu určeným pro operační programy financované z evropských strukturálních a investičních fondů⁸¹⁾, jsou-li tyto údaje nezbytné k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropské unie⁸²⁾. Tyto údaje je možno poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. V žádosti musí být uvedeno ustanovení právního předpisu Evropské unie, o které se žádost opírá, rozsah požadovaných údajů a účel, pro který jsou dané údaje požadovány.

(5) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získávají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(6) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna na žádost fyzické nebo právnické osoby, která prokáže, že má vůči fyzické osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělit, zda tato osoba je poživatelem dávky důchodového pojištění a vyplácená dávka dosahuje výše podléhající výkonu rozhodnutí, a údaj o rodném čísle této osoby.

(7) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na údaje týkající se výše dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, včetně výše dlužného penále, jde-li o plátce pojistného, u něhož byl nařízen soudní nebo správní výkon rozhodnutí ve věcech pojistného.

§ 15

(1) Pověření zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou oprávněni kontrolovat plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným tímto zákonem a zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; k odstranění zjištěných nedostatků jsou oprávněni ukládat opatření k nápravě ve stanovené lhůtě. Zaměstnavatelé a osoby samostatně výdělečně činné jsou povinni plnit opatření k nápravě ve stanovené lhůtě.

(2) Pověření zaměstnanci orgánu sociálního zabezpečení provádějící kontrolu podle [odstavce 1](#) jsou povinni se prokázat průkazem vydaným orgánem sociálního zabezpečení. Průkaz podle věty první je pověřením ke kontrole plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným tímto zákonem a zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 16

Součinnost orgánů sociálního zabezpečení a poskytovatelů zdravotních služeb

(1) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni za úhradu na žádost příslušného orgánu sociálního zabezpečení při posuzování podle [§ 4 odst. 2](#) a [§ 8](#)

a) provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby v rozsahu vyžádaného zdravotního výkonu,

b) zpracovat bez souhlasu posuzované fyzické osoby lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu, jichž je třeba k posouzení

jejího zdravotního stavu.

(2) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni bezplatně lékaři, který plní úkoly orgánu sociálního zabezpečení podle [§ 4 odst. 2](#) nebo [§ 8](#), na jeho žádost

a) sdělit bez souhlasu posuzované fyzické osoby informace ze zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě, které jsou potřebné pro posouzení jejího zdravotního stavu,

b) umožnit bez souhlasu posuzované fyzické osoby nahlížení do zdravotnické dokumentace, která je o ní vedena, a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit tuto zdravotnickou dokumentaci v rozsahu potřebném pro posouzení jejího zdravotního stavu.

(3) Poskytovatelé zdravotních služeb plní povinnosti podle [odstavce 1](#) ve lhůtě určené orgánem sociálního zabezpečení a povinnosti podle [odstavce 2](#) ve lhůtě určené lékařem uvedeným v [odstavci 2](#), a není-li tato lhůta určena, do 15 dnů ode dne, kdy obdrželo žádost.

(4) Výše úhrady za výkony podle [odstavce 1](#) se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami⁵⁰⁾ a jinými právními předpisy⁵⁰⁾. Úhradu poskytne orgán sociálního zabezpečení, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého poskytovatelem zdravotních služeb; to platí obdobně i pro náhradu poštovního za zaslání zdravotnické dokumentace podle [odstavce 2](#).

(5) Zdravotnická služba Vězeňské služby spolupůsobí v řízení o invaliditě odsouzeného.

(6) Uznávání nemocí z povolání⁷⁰⁾ pro účely důchodového pojištění a pro účely zvláštních zákonů⁷¹⁾ provádějí poskytovatelé pracovnílékařských služeb určení podle zákona o specifických zdravotních službách⁷⁶⁾.

§ 16a

nadpis vypuštěn

(1) Na postup při vydání posudku podle [§ 4 odst. 2](#) a [§ 8 odst. 1 až 8](#) se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení [§ 15 odst. 2 až 4](#), [§ 134](#), [§ 156 odst. 2](#) a [§ 158 odst. 2 správního řádu](#); obdobně přitom platí ustanovení [§ 17](#) a [38 správního řádu](#).

(2) Lhůta pro vydání posudku podle [§ 4 odst. 2](#) činí 60 dnů a pro vydání posudku podle [§ 8 odst. 1](#) činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle [§ 8 odst. 9](#) činí 60 dnů. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, stejnopis posudku vydaného podle [§ 4 odst. 2](#) a [§ 8 odst. 1](#) a [9](#).

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle [§ 4 odst. 2](#) nebo [§ 8](#) je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly příslušného orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě, jde-li o posuzování podle [§ 8 odst. 1](#), lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení,

b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu u určeného poskytovatele zdravotních služeb nebo jinému odbornému vyšetření,

c) předložila poskytovateli zdravotních služeb uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo

d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku;
posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle [odstavce 4 písm. a\)](#) a [b\)](#) anebo odmítne poskytnout součinnost podle [odstavce 4 písm. c\)](#) a [d\)](#), sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

(6) Ustanovení [§ 8 odst. 10](#) platí obdobně pro posudkovou komisi.

§ 16b

Posudkové komise ministerstva

(1) Posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.

(2) Posudková komise ministerstva je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Posudková komise ministerstva se usnáší většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas jejího předsedy.

(3) Posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.

(4) K jednání posudkové komise ministerstva je možno se souhlasem posuzované fyzické osoby přizvat na její žádost jiné fyzické osoby, lze-li od nich očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro posudkový závěr.

§ 16c

Registr pojištěnců

(1) Registr pojištěnců slouží k plnění úkolů České správy sociálního zabezpečení vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení.

(2) Registr pojištěnců obsahuje tyto údaje o osobách účastných důchodového pojištění z důvodu výdělečné činnosti a dobrovolné účasti na důchodovém pojištění:

- a) jméno a současné příjmení,
- b) rodné a všechna další příjmení předcházející současnému příjmení,
- c) datum a místo narození a datum úmrtí pojištěnce,
- d) pohlaví,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství,
- g) adresu místa trvalého pobytu, a jde-li o cizí státní příslušníky, též adresu pobytu na území České republiky, popřípadě též kontaktní adresu pojištěnce, pokud se liší od adresy místa trvalého pobytu a pojištěnec ji oznámil,
- h) vznik a zánik účasti na důchodovém pojištění a údaj o tom, jde-li o povinnou nebo dobrovolnou účast,
- i) druh výdělečné činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění,
- j) název a sídlo zaměstnavatele,
- k) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- l) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- m) název a adresu cizozemského nositele pojištění,
- n) cizozemské číslo pojištění,
- o) další údaje, vyplývají-li jejich evidování z požadavků práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení,
- p) datum vstupu do zaměstnání a skončení zaměstnání,
- q) dobu důchodového pojištění,
- r) vyměřovací základy pojištěnce pro pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé kalendářní roky,
- s) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu vylučují,
- t) doby důchodového pojištění (včetně náhradních dob) sdělené cizozemským nositelem pojištění,
- u) jméno, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu zákonného zástupce nebo opatrovníka nebo zvláštního příjemce,
- v) dobu důchodového spoření a výši zaplaceného doplatku na pojistném na důchodové pojištění s uvedením dne, kdy byl tento doplatek zaplacen.

(3) Údaje, které získaly o pojištěncích a jejich zaměstnavatelích orgány sociálního zabezpečení, slouží též orgánům provádějícím nemocenské pojištění.

ČÁST TŘETÍ

Úkoly zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení

HLAVA PRVNÍ

zrušena

Díl první

zrušen

§ 17

zrušen

Díl druhý

zrušen

§ 18

zrušen

Díl třetí

zrušen

§ 19

zrušen

§ 20

zrušen

§ 21

zrušen

§ 22

zrušen

§ 22a

zrušen

§ 23

zrušen

§ 24

zrušen

§ 25

zrušen

§ 26

zrušen

§ 27

zrušen

§ 28

zrušen

§ 29

zrušen

§ 30

zrušen

§ 31

zrušen

Díl čtvrtý

zrušen

§ 32

zrušen

Díl pátý

zrušen

§ 33

zrušen

§ 34

zrušen

§ 35

zrušen

HLAVA DRUHÁ

Úkoly zaměstnavatelů při provádění důchodového pojištění

§ 35a

Povinnost zaměstnavatelů vést záznamy a podávat hlášení pro účely důchodového pojištění

(1) Zaměstnavatelem se pro účely důchodového pojištění rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává jiné fyzické osoby nebo k níž jsou fyzické osoby ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Za zaměstnavatele se považují též organizační složky státu, v nichž jsou zařazeny fyzické osoby v pracovním poměru nebo činny na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, služební úřady, v nichž jsou státní zaměstnanci podle zákona o státní službě^{3a)} zařazeni k výkonu státní služby, věznice, v nichž vykonává trest odnětí svobody odsouzený zařazený do práce, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, v nichž vykonávají zabezpečovací detenci osoby zařazené do práce, a příslušné útvary, složky nebo jiné organizační části bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil České republiky, které vyplácejí příslušníkům bezpečnostních sborů služební příjem nebo vojákům z povolání služební plat nebo služné u ostatních vojáků vykonávajících vojenskou činnou službu (dále jen "útvary"). Za zaměstnavatele se považuje dále organizační složka právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a tato právnická osoba zaměstnává vedoucí zaměstnance této organizační složky, pokud tito zaměstnanci mají místo výkonu práce trvale v České republice.

(2) Zaměstnavatelé jsou povinni vést potřebné záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu a předkládat je příslušným orgánům sociálního zabezpečení.

(3) Změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání a pro výši a výplatu dávky jsou zaměstnavatelé povinni písemně hlásit, není-li určeno jinak, do osmi dnů. Na výzvu orgánů sociálního zabezpečení jsou zaměstnavatelé povinni podat hlášení a předložit záznamy ve lhůtě určené tímto orgánem, a není-li lhůta určena, do osmi dnů od doručení výzvy.

(4) Zaměstnavatelé jsou povinni uschovávat

a) stejnopisy evidenčních listů (§ 38 odst. 5 věta první) vyhotovených v kalendářním roce, kterého se týkají, nebo v bezprostředně následujícím kalendářním roce po dobu 3 kalendářních roků po roce, kterého se týkají, a stejnopisy ostatních evidenčních listů po dobu 3 kalendářních roků po roce, ve kterém byly vyhotoveny,

b) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1 písm. h) po dobu 6 kalendářních roků následujících po měsíci, kterého se záznam týká, vždy však po dobu 3 kalendářních roků následujících po měsíci, v němž bylo dlužné pojistné za tento měsíc zapláceno,

c) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1, pokud jde o poživatele starobního nebo invalidního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků po roce, kterého se týkají,

d) mzdové listy^{71a)} nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění, včetně údajů uvedených v § 37 odst. 2 a 3, po dobu 30 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, a jde-li o mzdové listy nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění vedené pro poživatele starobního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají,

pokud zvláštní právní předpis nestanoví pro záznamy, které mají charakter účetních záznamů, delší uschovací dobu; za záznamy o těchto skutečnostech se vždy považují doklady o druhu, vzniku a skončení pracovního vztahu, záznamy o pracovních úrazech a o nemocech z povolání a záznamy o evidenci pracovní doby^{71b)} včetně doby pracovního volna bez náhrady příjmu.

(5) Zaniká-li zaměstnavatel bez právního nástupce před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je povinen zajistit úschovu záznamů a dalších dokladů uvedených v odstavci 4 (dále jen "doklady zaměstnavatele") do uplynutí těchto dob a bez zbytečného odkladu písemně oznámit okresní správě sociálního zabezpečení, kde jsou doklady zaměstnavatele uloženy.

(6) Jsou-li doklady zaměstnavatele po zaměstnavateli zaniklém bez právního nástupce uloženy ve spisovně nebo správním archivu podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v provozovně, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny⁷⁶⁾, nebo v archivu, jsou zřizovatel spisovny, zřizovatel správního archivu, podnikatel, kterému bylo uděleno státní povolení k provozování živnosti vedení spisovny, archiv nebo jeho zřizovatel (dále jen "držitel dokladů") povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pořídit výpis, opis nebo kopii dokladů zaměstnavatele pro účely provádění důchodového pojištění a nejpозději do 30 dnů ode dne doručení této výzvy je orgánu sociálního zabezpečení zaslat. Držitel dokladů na žádost orgánu sociálního zabezpečení potvrdí shodu jím pořízeného opisu nebo kopie dokladu zaměstnavatele s dokladem zaměstnavatele uloženým u držitele dokladů. Držitel dokladů má právo na úhradu nákladů spojených s pořízením výpisu, opisu nebo kopie dokladů zaměstnavatele, s jejich zasláním orgánu sociálního zabezpečení a s potvrzením shody jím pořízeného opisu nebo kopie dokladu zaměstnavatele s dokladem zaměstnavatele uloženým u držitele dokladů; výši nákladů je držitel dokladů na výzvu orgánu sociálního zabezpečení povinen prokázat. Právo na úhradu těchto nákladů nemá veřejný archiv v případech, ve kterých nemá právo na úhradu nákladů na pořízení výpisu, opisu nebo kopie archiválie podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu⁷⁹⁾.

(7) Zaniká-li bez právního nástupce držitel dokladů, u kterého jsou uloženy doklady zaměstnavatele po zaměstnavateli zaniklém bez právního nástupce, před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je tento držitel dokladů povinen bez zbytečného odkladu písemně oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení skutečnosti týkající se jeho zániku a dále na vlastní náklady zajistit uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů do uplynutí těchto dob a písemně oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení, kde jsou doklady zaměstnavatele uloženy. Příslušné okresní správy sociálního zabezpečení poskytují držitelům dokladů na jejich žádost potřebnou součinnost zejména při určení dokladů zaměstnavatele, jejichž další uložení je třeba zajistit.

(8) Zůstanou-li v majetkové podstatě⁸⁰⁾ zanikajícího držitele dokladů finanční prostředky, použijí se na úhradu nákladů na uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů vybraného ve spolupráci s příslušným státním oblastním archivem. V případě neexistence takových finančních prostředků se provede uložení podle odstavce 7 u jiného držitele dokladů na náklady ministerstva.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví, co se rozumí odůvodněnými náklady a stanoví maximální výši úhrady nákladů uvedených v odstavci 6 a nákladů na uložení podle odstavce 8, které je držitel dokladů oprávněn požadovat.

§ 36

Příslušnost zaměstnavatelů k plnění úkolů při provádění důchodového pojištění

Úkoly v důchodovém pojištění plní u

a) zaměstnanců v pracovním poměru zaměstnavatel, k němuž je zaměstnanec v pracovním poměru,

b) osob ve služebním poměru příslušné útvary, v nichž tyto osoby konají službu,

c) členů družstev družstvo, jehož jsou členy,

d) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, kteří mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, tato společnost,

- e) osob samostatně výdělečně činných příslušná okresní správa sociálního zabezpečení,
- f) zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti nebo na základě dohody o provedení práce zaměstnavatel, který uzavřel se zaměstnancem tuto dohodu,
- g) soudců soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- h) členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy zvolených do funkcí, jež zastupitelstvo určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, útvar, který vyřizuje pracovní záležitosti zaměstnanců těchto územních samosprávných celků,
- ch) poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu příslušná kancelář zákonodárského sboru,
- i) prezidenta republiky Kancelář prezidenta republiky,
- j) členů vlády orgán, který členům vlády vyplácí plat,
- k) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu Nejvyšší kontrolní úřad,
- l) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby právnická osoba, která vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,
- m) osoby pečující o dítě a osoby v evidenci, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí^{71c)}, orgán, který vyplácí odměnu,
- n) osob ve výkonu trestu odnětí svobody zařazených do práce nebo osob pracovní zařazených po dobu trvání vazby věznic a osob ve výkonu zabezpečovací detence zařazených do práce ústav pro výkon zabezpečovací detence,
- o) osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, tato škola,
- p) osob vedených v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce,
- q) osob, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, a osob, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce [[§ 5 odst. 1 písm. d\) zákona o důchodovém pojištění](#)], tento správní úřad nebo tato právnická osoba anebo ten, kdo má u osob vykonávajících veřejnou funkci postavení zaměstnavatele,
- r) osob se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost^{54a)} zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí,
- s) osob pobírajících dávky nemocenského pojištění nahrazující úšlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění, z něhož jsou tyto dávky vypláceny, útvary nebo okresní správa sociálního zabezpečení, které tyto dávky vyplácejí,
- t) osob dobrovolně účastných důchodového pojištění⁵³⁾ příslušná okresní správa sociálního zabezpečení,
- u) Veřejného ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv Kancelář Veřejného ochránce práv,
- v) státních zaměstnanců podle zákona o státní službě služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby,
- w) pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů zaměstnavatel, k němuž jsou v tomto pracovním vztahu,
- x) členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- y) finančního arbitra a zástupce finančního arbitra Kancelář finančního arbitra,
- z) členů Rady Českého telekomunikačního úřadu Český telekomunikační úřad,
- za) členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů Ústav pro studium totalitních režimů,
- zb) členů Rady Energetického regulačního úřadu Energetický regulační úřad,
- zc) ředitelů obecně prospěšné společnosti tato společnost,
- zd) prokuristů zaměstnavatel, který je zmocnil prokurou,
- ze) likvidátorů ten, kdo likvidátorovi vyplácí příjem z činnosti likvidátora,
- zf) členů kolektivních orgánů právnické osoby tato právnická osoba,
- zg) vedoucích organizačních složek právnické osoby uvedených v [§ 35a odst. 1](#) větě třetí tato organizační složka,

zh) osob pověřených obchodním vedením na základě smluvního zastoupení, jestliže vykonávají tuto činnost za odměnu, ten, kdo těmto osobám vyplácí tuto odměnu,

zi) osob uvedených v [§ 5 odst. 1 písm. t\) zákona o důchodovém pojištění](#) ten, kdo plní u těchto osob povinnosti zaměstnavatele podle [§ 92 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění](#),

zk) členů Národní rozpočtové rady Úřad Národní rozpočtové rady.

§ 36a

Plnění úkolů zaměstnavatelů v některých případech

(1) Smluvní zaměstnavatelé plní pro smluvní zaměstnance, kteří jsou účastní českého důchodového pojištění, pro účely důchodového pojištění stejné povinnosti jako ostatní zaměstnavatelé pro ostatní zaměstnance, kteří jsou účastní českého důchodového pojištění. Smluvním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba, která má sídlo nebo bydliště na území České republiky a u níž jsou v České republice činní zaměstnanci zaměstnavatele, jehož sídlo nebo bydliště je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, považovaní v České republice za smluvní zaměstnance, pokud podle smlouvy uzavřené s tímto zaměstnavatelem jsou příjmy smluvních zaměstnanců vypláceny smluvním zaměstnavatelem nebo jsou smluvním zaměstnavatelem uhrazovány tomuto zaměstnavateli. Smluvním zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, je-li činný v České republice u smluvního zaměstnavatele.

(2) Zaměstnavatel zaměstnanců, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky, vykonávají trvale zaměstnání v cizině a jsou povinné účastní důchodového pojištění podle předpisů státu, ve kterém trvale vykonávají zaměstnání, je povinen vést ve své evidenci o těchto zaměstnancích údaje uvedené v [§ 37 odst. 1 písm. a\) a b\)](#) a údaj o této povinné účasti na důchodovém pojištění v cizině.

§ 36b

zrušen

§ 37

Vedení a předkládání záznamů

(1) Evidence, kterou zaměstnavatel vede o občanech pro účely důchodového pojištění, musí obsahovat tyto údaje:

a) příjmení (včetně všech dřívějších příjmení), jméno, datum a místo narození, pohlaví, místo trvalého pobytu, státní občanství, a byl-li občan účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění,

b) rodné číslo,

c) vznik a skončení pracovního poměru nebo jiného vztahu k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění,

d) vyměřovací základ pojištěnce pro stanovení pojistného na důchodové pojištění za příslušná rozhodná období podle zvláštního zákona,55)

e) dobu dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou dočasné pracovní neschopnosti, kterou si občan přivodil úmyslně, a karantény, dobu, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti, nejde-li o osoby, které podle zákona o nemocenském pojištění nemají nárok na ošetřovné, a skutečnost, zda pojištěnec v žádosti o ošetřovné uvedl, že je osamělý, dobu, po kterou trvala podpůrní doba u dávky otcovské poporodní péče podle zákona o nemocenském pojištění, a dobu před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,

f) dobu pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci,

g) záznam, zda občan pobírá starobní důchod přiznaný podle [§ 31 zákona o důchodovém pojištění](#), kdo jej vyplácí, datum vzniku nároku na tento důchod, popřípadě číslo rozhodnutí o jeho přiznání, jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti,

h) jde-li o obchodní společnost za období před rokem 2014, seznam společníků a členů statutárního orgánu a dozorčí rady této společnosti za jednotlivé kalendářní měsíce a přehled kalendářních měsíců, za které tato společnost neodvedla pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které byla povinna odvést; to platí obdobně pro družstvo,

i) nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, údaje o jeho pojištění v cizině,

j) dobu vojenské činné služby, nejde-li o vojáky z povolání.

(2) Zaměstnavatel dále vede evidenci

a) o náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), které

vyplácí, a vystavuje občanům potvrzení o době a důvodu poskytování těchto náhrad a o výši těchto náhrad vyplacených v jednotlivých kalendářních letech,

b) o zvláštním příspěvku horníkům, který vyplácela před rokem 1996, a vystavuje potvrzení občanům o době poskytování příspěvku a o výši příspěvku vyplaceného v jednotlivých kalendářních letech,

c) o dobách uvedených v [§ 16 odst. 4 větě druhé písm. a\), d\) a e\) zákona o důchodovém pojištění](#), pokud tyto doby trvaly celý kalendářní měsíc, popřípadě jen po část kalendářního měsíce, pokud pracovní poměr nebo jiný vztah k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění, trval jen po část kalendářního měsíce, a v takovém kalendářním měsíci byl zúčtován příjem, který se zahrnuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení, a o výši tohoto příjmu; zaměstnavatel vystavuje potvrzení o těchto dobách a o výši tohoto příjmu na žádost občana za jednotlivé kalendářní roky;

potvrzení podle písmen a) až c) je zaměstnavatel povinen vystavit občanu do 30 kalendářních dnů ode dne doručení žádosti o jeho vystavení.

(3) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnance, kteří pracují v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (dále jen "zaměstnání v hlubinném hornictví"), dále vede pro účely stanovení důchodového věku podle [§ 37c odst. 1 zákona o důchodovém pojištění](#) o těchto zaměstnancích

a) jejich seznam,

b) evidenci o směnách, v nichž bylo zaměstnání v hlubinném hornictví po převážnou část směny vykonáváno pod zemí v hlubinných dolech,

c) název povolání, které vykonává zaměstnanec v zaměstnání v hlubinném hornictví, a popisy pracovních činností, které vykonává zaměstnanec v těchto povoláních; při zpracování těchto popisů a označení názvu povolání se používají pracovní činnosti a názvy povolání obsažené v Národní soustavě povolání⁶³⁾, přičemž se zároveň uvede, že pracoviště tohoto zaměstnance má charakter stálého pracoviště pod zemí v hlubinných dolech,

d) záznam o dni dosažení nejvyšší přípustné expozice; zaměstnavatel vystavuje potvrzení o údajích podle písmen b) a d) na předepsaných tiskopisech. Zaměstnavatel je povinen vystavit toto potvrzení občanu na jeho žádost, a to do 30 kalendářních dnů od obdržení této žádosti;

zaměstnavatel je dále povinen vystavit občanu toto potvrzení a stejnopis potvrzení předložit České správě sociálního zabezpečení, a to do 30 kalendářních dnů po skončení zaměstnání v hlubinném hornictví.

(4) Občané předkládají potvrzení uvedená v [odstavci 2](#) v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu. Občané předkládají potvrzení uvedené v [odstavci 3](#) v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu nebo v souvislosti se žádostí o přepočítání důchodu podle zvláštního právního předpisu⁶⁴⁾.

(5) Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou a o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, vede příslušná okresní správa sociálního zabezpečení v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení je na žádost osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění povinna vydat jí potvrzení o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy jí žádost této osoby byla doručena. Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá plátcí důchodu, je-li jím některý z orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 9 odst. 1](#), potvrzení o výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu osobě samostatně výdělečně činné.⁵⁶⁾

(6) Jde-li o osoby vedené v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání, vede příslušná krajská pobočka Úřadu práce v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Krajská pobočka Úřadu práce zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím ministerstva údaje o době, po kterou uchazeči o zaměstnání náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a době, po kterou tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležely, a to vždy po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení [odstavce 5](#) věty druhé platí zde přiměřeně.

(7) Jde-li o osoby se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, vede zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí, v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Ustanovení [odstavce 5](#) věty druhé platí zde přiměřeně.

(8) Zaniká-li obchodní společnost [\[odstavec 1 písm. h\)\]](#) bez právního nástupce, je povinna předat údaje uvedené v [odstavci 1 písm. h\)](#) okresní správě sociálního zabezpečení uvedené v [§ 39 odst. 1](#) větě první, a to nejpozději do dne výmazu obchodní společnosti z obchodního rejstříku; to platí obdobně pro družstvo.

§ 38

Evidenční listy

(1) Zaměstnavatelé a orgány plnící úkoly v důchodovém pojištění podle [§ 36 písm. a\) až d\), f\) až n\), q\), s\) a u\) až zk\)](#) jsou povinni vést pro každého občana uvedeného v těchto ustanoveních, který je účasten důchodového pojištění, evidenční list. Evidenční list nevede okresní správa sociálního zabezpečení, plní-li úkoly zaměstnavatele podle [§ 36 písm. s\)](#).

(2) Evidenční list se vede pro každého občana za jednotlivý kalendářní rok. Pro každý kalendářní rok se vede vždy nový evidenční list, a to i když trvala účast na důchodovém pojištění u téhož zaměstnavatele v předchozím kalendářním roce.

(3) Evidenční list se vede od 1. ledna kalendářního roku nebo ode dne vzniku účasti občana na důchodovém pojištění, vznikla-li tato účast po 1. lednu, a ukončuje se dnem 31. prosince kalendářního roku nebo dnem skončení této účasti,

skončila-li tato účast před 31. prosincem.

(4) Do evidenčního listu se zapisují za každý kalendářní rok po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, a v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů, nejpozději však do 31. ledna následujícího kalendářního roku

- a) identifikační údaje zaměstnavatele,
- b) jméno, poslední příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu a rodné číslo občana,
- c) druh výdělečné činnosti,
- d) doba účasti na důchodovém pojištění,
- e) doba důchodového pojištění,
- f) vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- g) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu podle [§ 16 odst. 4 písm. a\), d\) a j\) zákona o důchodovém pojištění](#) vylučují,
- h) doby, které se ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod nepovažují za výkon výdělečné činnosti pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu.

(5) Zaměstnavatel je povinen vyhotovit stejnopisy evidenčního listu s údaji podle [odstavce 4](#); jeden stejnopis je povinen předložit občanovi k podpisu a založit do své evidence ([§ 35a odst. 4 písm. a\)](#) a druhý stejnopis, který opatří podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce a svým razítkem, je povinen vydat občanovi, a to nejpozději v den, kdy předkládá evidenční list příslušnému orgánu sociálního zabezpečení podle [§ 39 odst. 2 nebo 3](#). Nesouhlasí-li občan se zápisem zaměstnavatele v evidenčním listu a zaměstnavatel na základě žádosti občana evidenční list včetně jeho stejnopisu neopraví, může občan požádat okresní správu sociálního zabezpečení příslušnou podle [§ 39 odst. 1](#) do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu evidenčního listu, aby tento spor rozhodla. Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení může zmeškání lhůty uvedené ve větě druhé prominout; proti rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty není odvolání přípustné a toto rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Jde-li o osobu ve služebním poměru, s výjimkou státních zaměstnanců podle služebního zákona, platí věty druhá a třetí obdobně s tím, že místo okresní správy sociálního zabezpečení je příslušný orgán sociálního zabezpečení uvedený v [§ 9 odst. 1](#).

§ 39

Předkládání evidenčního listu

(1) Evidenční listy se předkládají České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd. Jsou-li evidenční listy vedeny způsobem stanoveným v [§ 123e odst. 2](#) a zasilány v elektronické podobě formou datové zprávy, předkládají se přímo České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím datové schránky nebo elektronické adresy podatelny. Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle zákona o státní službě, nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil, předkládá se evidenční list orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen předložit evidenční list do 30 dnů

a) ode dne zápisu údajů do evidenčního listu podle [§ 38 odst. 4](#); skončilo-li zaměstnání před 31. prosincem a je nepochybné, že občan nejpozději do 3 měsíců opět ve stejném kalendářním roce do zaměstnání u stejného zaměstnavatele vstoupí, nemusí být evidenční list předložen a lze pokračovat v záznamech na dřívějším evidenčním listu,

b) ode dne svého zániku.

(3) Evidenční list je zaměstnavatel povinen předložit orgánu sociálního zabezpečení vždy na základě jeho výzvy, a to do 8 dnů ode dne obdržení výzvy.

(4) Při úmrtí občana se předkládá evidenční list

- a) na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené,
- b) do 3 měsíců od úmrtí, nebyl-li evidenční list vyžádán podle písmene a).

(5) Zůstane-li občan v zaměstnání i poté, co požádal o invalidní důchod, založí pro něj zaměstnavatel nový evidenční list.

(6) Evidenční listy se předkládají na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v [§ 123e odst. 2](#).

§ 39a

Předkládání údajů o důchodovém pojištění

(1) Jde-li o osoby uvedené v [§ 36 písm. r\)](#), předkládá zaměstnavatel, popřípadě vzdělávací zařízení údaje uvedené v

[§ 37 odst. 1 písm. a\) až c\)](#) do 8 dnů ode dne skončení přípravy České správě sociálního zabezpečení.

(2) Jde-li o osoby, které ukončily vojenskou činnou službu, s výjimkou vojáků z povolání, předkládá Ministerstvo obrany údaje uvedené v [§ 37 odst. 1 písm. a\) a b\)](#) a údaje o délce a druhu této služby do 8 dnů ode dne skončení této služby České správě sociálního zabezpečení.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám samostatně výdělečně činným údaje uvedené v [§ 37 odst. 1 písm. a\)](#), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době, po kterou bylo osobě samostatně výdělečně činné vypláceno nemocenské, údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za každý kalendářní rok.

(4) Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám dobrovolně účastným důchodového pojištění údaje uvedené v [§ 37 odst. 1 písm. a\)](#), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění za každý kalendářní rok.

(5) Údaje podle [odstavců 3 a 4](#) zasílá okresní správa sociálního zabezpečení osobě samostatně výdělečně činné a osobě dobrovolně účastné důchodového pojištění do 30. září kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, ve kterém byly tyto osoby účastny důchodového pojištění a za který zaplatily pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistné na důchodové pojištění, a to na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení. Nesouhlasí-li osoby uvedené ve větě první s údaji zapsanými v tomto tiskopisu, mohou požádat do 30 dnů ode dne převzetí tohoto tiskopisu okresní správu sociálního zabezpečení o opravu; ustanovení [§ 38 odst. 5](#) věty třetí platí zde obdobně. Nevyhoví-li okresní správa sociálního zabezpečení žádosti podle věty druhé, vydá o tom rozhodnutí; žádost o opravu se přitom považuje za žádost o zahájení řízení.

(6) Údaje podle [odstavců 1 a 2](#) se předkládají na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v [§ 123e odst. 2](#).

(7) Jde-li o osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění, předkládá okresní správa sociálního zabezpečení údaje uvedené v [odstavcích 3 a 4](#) za každý kalendářní rok České správě sociálního zabezpečení.

§ 40

Právníké osoby nebo organizační složky státu nebo jejich součástí vykonávající činnost střední školy, vyšší odborné školy nebo konzervatoře a vysoké školy jsou povinny na žádost orgánu sociálního zabezpečení nebo pojištěnce pro účely jeho důchodového pojištění vydat písemné potvrzení o formě a době studia pojištěnce, včetně údajů o zahájení a ukončení, popřípadě přerušení studia, pokud v souladu se zákonem o archivnictví a spisové službě uchovávají dokumenty obsahující tyto údaje. Toto potvrzení jsou povinny vydat do 8 dnů ode dne obdržení žádosti o jeho vydání.

§ 40a

Informativní osobní list důchodového pojištění

(1) Orgány sociálního zabezpečení zasílají občanům na základě jejich písemné žádosti informativní osobní list důchodového pojištění (dále jen "informativní list"). Občan má právo na zaslání informativního listu jednou za kalendářní rok. Informativní list obsahuje přehled dob důchodového pojištění a za dobu od roku 1986 přehled vyměřovacích základů pojištěnce a vyloučených dob, které jsou v evidenci příslušného orgánu sociálního zabezpečení. Informativní list zašle orgán sociálního zabezpečení občanovi do 90 dnů ode dne doručení jeho žádosti.

(2) Orgán sociálního zabezpečení na základě žádosti občana vyhotoví nový informativní list, prokáže-li občan dobu účasti na důchodovém pojištění podle [§ 5 odst. 1 písm. a\) a c\) až t\)](#), a [odst. 2 písm. g\)](#) a [odst. 4 zákona o důchodovém pojištění](#) nebo dobu zaměstnání před 1. lednem 1996 anebo dobu studia před 1. lednem 1996 a vyměřovací základy pojištěnce nebo vyloučené doby v období po roce 1985. Orgán sociálního zabezpečení zašle občanu do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle věty první nový informativní list se zohledněním údajů prokázaných podle věty první. Větu první a druhou nelze použít pro období kalendářního roku, v němž byl informativní list vyhotoven, a bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

(3) Jestliže orgán sociálního zabezpečení nepovažuje doby a další údaje podle [odstavce 2](#) věty první za dostatečně prokázané, nový informativní list nevyhotoví a do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle [odstavce 2](#) věty první zašle občanu písemné sdělení se zdůvodněním, že doby a další údaje nejsou dostatečně prokázány a že o těchto dobách a dalších údajích bude rozhodnuto v řízení o přiznání dávky důchodového pojištění; současně občanu vrátí jím předložené doklady, a to do vlastních rukou.

§ 41

Hlášení o zaměstnávání důchodců

(1) Zaměstnavatel má povinnost ohlásit, vstoupí-li k němu do zaměstnání poživatel starobního důchodu, přiznaného podle [§ 31 zákona o důchodovém pojištění](#), pokud poživatel tohoto důchodu podle [§ 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění](#) nesplňuje podmínky pro výplatu tohoto důchodu při výkonu výdělečné činnosti.

(2) Hlášení musí obsahovat příjmení, jméno, rodné číslo, pod kterým je vyplácena dávka důchodového pojištění, místo trvalého pobytu občana, den, kdy došlo ke vstupu do zaměstnání, popřípadě kdy nastala jiná skutečnost zakládající ohlašovací povinnost.

(3) Jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, musí hlášení

obsahovat též číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(4) Zaměstnavatel má povinnost odeslat hlášení tomu orgánu sociálního zabezpečení, který vyplácí důchod.

(5) Předložením evidenčního listu podle [§ 39](#) není splněna povinnost uložená zaměstnavateli v [odstavcích 1 až 3](#).

(6) Zaměstnavatelé jsou povinni podávat hlášení na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

§ 42

Zaměstnavatel je povinen vydat svému zaměstnanci, popřípadě zaměstnanci, jehož zaměstnání skončilo, na jeho žádost potvrzení o době trvání zaměstnání v kalendářním roce, po kterou byl zaměstnanec důchodově pojištěn. Toto potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat též okresní správě sociálního zabezpečení na její žádost. Tato potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat do 8 dnů od obdržení žádosti.

§ 43

Věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence vedou evidenční listy za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě a ve výkonu zabezpečovací detence po dobu, po kterou jsou tyto osoby účastny důchodového pojištění. Pro vedení evidence a podávání hlášení o osobách uvedených ve větě první platí obdobně ustanovení [§ 37 odst. 1](#), [§ 38](#), [39](#) a [§ 41](#).

§ 44

zrušen

§ 45

Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, pro jejichž příslušníky Ministerstvo vnitra provádí důchodové pojištění, zasílají České správě sociálního zabezpečení evidenční list příslušníka ozbrojených sil, pokud nejsou příslušné k přiznání důchodu tomuto příslušníkovi. Česká správa sociálního zabezpečení zasílá orgánům uvedeným ve větě první evidenční list občana, který byl příslušníkem ozbrojených sil, pokud není příslušná k přiznání důchodu tomuto občanu.

§ 46

Ve všech podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení jsou zaměstnavatelé povinni uvádět rodné číslo občana podle [§ 51](#); ustanovení [§ 51 odst. 1](#) věty třetí platí obdobně.

§ 47

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

Povinnosti občanů při provádění sociálního zabezpečení

HLAVA PRVNÍ

Povinnosti osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení

§ 48

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení den

a) zahájení (opětovného zahájení) samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti (dále jen "samostatná výdělečná činnost") s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat; osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je současně povinna oznámit též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje,

b) ukončení samostatné výdělečné činnosti; za ukončení samostatné výdělečné činnosti se považuje též den přerušení této činnosti za podmínky uvedené v [§ 10 odst. 6 písm. a\) větě druhé zákona](#) o důchodovém pojištění,

c) zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,

d) od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,

e) od kterého nemá nárok na výplatu invalidního důchodu a rodičovského příspěvku nebo peněžitě pomoci v mateřství z důvodu těhotenství a porodu, pokud peněžitá pomoc v mateřství náležela z nemocenského pojištění zaměstnanců, přestala osobně pečovat o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), anebo přestala pečovat o tuto osobu v největším rozsahu, přestala vykonávat vojenskou službu v ozbrojených silách

České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, přestala být nezaopatřeným dítětem nebo den ukončení výkonu zaměstnání, pokud ohlásila a doložila vznik těchto skutečností pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení též den úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, a zda pokračuje v živnostenském podnikání³⁸⁾ či nikoliv.

(3) Osoba samostatně výdělečně činná, která pouze spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ skutečnosti uvedené v [odstavci 1 písm. c\)](#) a [d\)](#) neoznamuje.

(4) Povinnosti uvedené v [odstavcích 1 až 3](#) je osoba samostatně výdělečně činná povinna splnit nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala skutečnost, která zakládá takovou povinnost. Osoba samostatně výdělečně činná, která ohlásila a doložila pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti skutečnosti uvedené v [odstavci 1 písm. e\)](#), je však povinna oznámit zánik těchto skutečností nejpozději při podání přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle zvláštního zákona.

(5) Osoba samostatně výdělečně činná, která osobně pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), a ohlásila tuto skutečnost pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna při tomto ohlášení předložit písemné prohlášení o tom, že o tuto osobu nepečuje jiná osoba, nebo písemnou dohodu všech osob, které současně osobně pečují o tuto osobu, že byla určena za osobu, která pečuje o osobu závislou na pomoci jiné osoby v největším rozsahu, anebo rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení podle [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodu 13.

§ 48a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se může přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce, a to kdykoliv v jeho průběhu, a v následujícím kalendářním roce za předchozí kalendářní rok nejpozději v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona³⁹⁾ přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se k této účasti přihlašuje.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, která v důsledku dodatečné změny příjmů ze samostatné výdělečné činnosti podle [§ 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění](#) nesplnila podmínky účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce stanovené v [§ 10 odst. 2 a 3](#) zákona o důchodovém pojištění, se může přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění za tento rok,⁴¹⁾ a to v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona opravný přehled⁴⁰⁾

(3) Po uplynutí lhůt uvedených v [odstavcích 1 a 2](#) pro podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění nelze tuto přihlášku podat.

§ 48b

(1) Oznamovací povinnost stanovenou v [§ 48 odst. 1 písm. a\)](#) plní osoba samostatně výdělečně činná na předepsaném tiskopise. Oznamovací povinnost stanovenou v [§ 48 odst. 1 písm. b\) až e\)](#) a odst. 2 plní osoba samostatně výdělečně činná písemnou formou.

(2) Přihlášky k účasti na důchodovém pojištění ([§ 48a](#)) se podávají na předepsaných tiskopisech.

§ 48c

Ustanovení [§ 50 odst. 1](#), [§ 51](#) a [53](#) platí pro osoby samostatně výdělečně činné obdobně.

§ 48d

(1) Osoba uvedená v [§ 10a odst. 1](#) může hlášení podle [§ 48 odst. 1 písm. a\)](#) a přihlášku podle [§ 48b odst. 2](#) na předepsaných tiskopisech vydaných Ministerstvem průmyslu a obchodu učinit u živnostenského úřadu; povinnost učinit tato hlášení u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení se v tomto případě považuje za splněnou.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná není povinna dokládat důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud Česká správa sociálního zabezpečení údaj o těchto důvodech vede ve své evidenci nebo má možnost si tento údaj obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup; Česká správa sociálního zabezpečení je povinna tyto důvody zveřejnit.

HLAVA DRUHÁ

zrušena

§ 49

zrušen

HLAVA TŘETÍ

Povinnosti občanů v důchodovém pojištění

§ 50

(1) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí dávky do 8 dnů skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu nebo poskytování.

(2) Povinnost příjemce dávky podat hlášení podle [odstavce 1](#) se považuje za splněnou, jestliže příjemce spolupodepsal hlášení, které orgánu sociálního zabezpečení zaslal zaměstnavatel.

(3) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí důchodu změnu adresy místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu na území České republiky, popřípadě bydliště v cizině, je-li mu dávka poukazována na účet u banky.

§ 51

(1) V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení je občan povinen uvádět své rodné číslo, popřípadě rodné číslo žijícího rodiče, jde-li o sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte, nebo rodné číslo posledně zemřelého rodiče, jde-li o sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte, pokud plátce důchodu nestanoví jinak. Zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce uvádějí své rodné číslo a rodné číslo, které by byl povinen uvádět občan, jehož zastupují. V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti je občan povinen uvádět i číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(2) Občan je povinen sdělit zaměstnavateli plnícímu úkoly při provádění jeho důchodového pojištění na jeho výzvu skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění.

§ 52

(1) Přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle [§ 6 zákona o důchodovém pojištění](#) se podávají na předepsaných tiskopisech.

(2) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může podat kdykoliv odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; účast na důchodovém pojištění zaniká ke dni podání odhlášky z účasti na důchodovém pojištění nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhlášce uveden; pokud občan nezaplatil pojistné na důchodové pojištění za období přede dnem podání odhlášky, může se odhlásit i zpětně za toto období nebo jeho část. Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění podle [§ 6 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění](#) je povinen podat odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, přestaly-li být splněny podmínky pro tuto účast, a to do osmi dnů; pokud tento občan nepodá v této lhůtě odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, považuje se za osobu účastnou důchodového pojištění osob dobrovolně účastných důchodového pojištění podle [§ 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění](#), pokud již neuplynula lhůta uvedená v tomto ustanovení. Odhláška musí mít písemnou formu.

(3) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení změnu údajů uvedených na přihlášce k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění a na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení sdělit skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění, a to do 8 dnů ode dne této změny nebo ode dne doručení této výzvy.

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle [§ 12](#) vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněně nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle [§ 12](#), aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět. Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněně nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku jsou dále povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti předložit lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mají, a sdělit údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech, předchozích výdělečných činnostech a o změnách ve sdělených skutečnostech, k nimž došlo od předchozího posouzení poklesu pracovní schopnosti, a to ve lhůtě uvedené v [odstavci 1](#).

(3) Při nesplnění povinností uvedených v [odstavcích 1 a 2](#) může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn.

ČÁST PÁTÁ

PŘESTUPKY

§ 54

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle [§ 12 písm. e\)](#),

- b) nesdělí svému zaměstnavateli na jeho výzvu skutečnosti uvedené v [§ 51 odst. 2](#),
- c) jako osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení nesdělí ve stanovené lhůtě skutečnosti uvedené v [§ 52 odst. 3](#),
- d) poruší jako přizvaná osoba povinnost mlčenlivosti podle [§ 121](#), nebo
- e) poruší povinnost mlčenlivosti podle [§ 14 odst. 1](#) věty druhé, [§ 122](#) nebo [§ 122a](#).

(2) Fyzická osoba se jako osoba samostatně výdělečně činná dopustí přestupku tím, že

- a) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle [§ 12 písm. d\)](#),
- b) nesplní ve stanovené lhůtě povinnost uloženou opatřením k nápravě vydaným podle [§ 15 odst. 1](#), nebo
- c) neoznámí příslušné okresní správě sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem skutečnosti uvedené v [§ 48](#).

(3) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytne orgánu sociálního zabezpečení na jeho výzvu pomoc ve stanovené lhůtě nebo nepodá bezplatné sdělení pro potřeby uvedené v [§ 11 odst. 1](#),
- b) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle [§ 12 písm. d\)](#),
- c) nesplní ve stanovené lhůtě povinnost uloženou opatřením k nápravě vydaným podle [§ 15 odst. 1](#),
- d) v rozporu s [§ 35a odst. 3](#) nepodá na výzvu orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem hlášení nebo nepředloží záznam o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání nebo pro výši a výplatu dávky,
- e) neprovádí úschovu dokladů uvedených v [§ 35a odst. 4](#) po předepsanou dobu,
- f) nezajistí úschovu dokladů zaměstnavatele podle [§ 35a odst. 5](#),
- g) nevede řádně evidenci údajů uvedených v [§ 36a odst. 2](#) a v [§ 37 odst. 1 až 3](#) nebo nepředloží příslušnému orgánu sociálního zabezpečení stejnopis potvrzení podle [§ 37 odst. 3](#),
- h) nevydává občanu na jeho žádost ve stanovené lhůtě ani po písemném upozornění orgánu sociálního zabezpečení potvrzení podle [§ 37 odst. 2, 3](#) nebo [7](#) nebo podle [§ 40](#) nebo [§ 42](#),
- i) nevede evidenci údajů uvedených v [§ 37 odst. 7](#) nebo tyto údaje nepředkládá ve lhůtě stanovené v [§ 39a odst. 1](#) České správě sociálního zabezpečení podle [§ 39a odst. 6](#),
- j) nevede evidenční list důchodového pojištění podle [§ 38](#), nevyhotovuje jej stanoveným způsobem nebo jej ve lhůtě stanovené v [§ 39](#) nepředkládá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení,
- k) nevydává orgánu sociálního zabezpečení na jeho žádost ve stanovené lhůtě potvrzení podle [§ 40, 42](#) nebo nesdělí písemně údaje podle [§ 83 odst. 2](#), nebo
- l) nepodá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení hlášení podle [§ 41](#) stanoveným způsobem nebo ve stanovené lhůtě.

(4) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel dokladů dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní na výzvu orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě povinnost týkající se výpisu, opisu nebo kopie dokladů zaměstnavatele nebo potvrzení shody podle [§ 35a odst. 6](#), nebo
- b) v rozporu s [§ 35a odst. 7](#) nesplní oznamovací povinnost nebo na vlastní náklady nezajistí uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel zdravotních služeb dopustí přestupku tím, že

- a) neprovede na žádost vyšetření zdravotního stavu podle [§ 16 odst. 1 písm. a\)](#) nebo je neprovede ve lhůtě uvedené v [§ 16 odst. 3](#),
- b) nezpracuje na žádost lékařské podklady podle [§ 16 odst. 1 písm. b\)](#) nebo je nezpracuje ve lhůtě uvedené v [§ 16 odst. 3](#),
- c) nesdělí na žádost informace podle [§ 16 odst. 2 písm. a\)](#) nebo je nesdělí ve lhůtě uvedené v [§ 16 odst. 3](#),
- d) neumožní na žádost nahlížení do zdravotnické dokumentace nebo nezapůjčí zdravotnickou dokumentaci podle [§ 16 odst. 2 písm. b\)](#) nebo tak neučiní ve lhůtě uvedené v [§ 16 odst. 3](#),
- e) neposkytne poživateli důchodu součinnost podle [§ 116d odst. 2](#),

f) nepřevzme po dobu hospitalizace poživatelé důchodu vyplacený důchod nebo jej nepředá poživateli bezprostředně po jeho obdržení podle [§ 116d odst. 3 písm. a\)](#),

g) neuloží přijatý důchod nebo jeho část podle [§ 116d odst. 3 písm. b\)](#),

h) nevyúčtuje písemně částky přijatého důchodu na žádost poživatelé důchodu podle [§ 116d odst. 3 písm. c\)](#), nebo

i) neoznámí provozovně držitele poštovní licence ve stanovené lhůtě ukončení pobytu poživatelé důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo jí neprodleně nevrátí částky důchodu přijaté po úmrtí poživatelé důchodu podle [§ 116d odst. 3 písm. d\)](#).

(6) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle [odstavce 1 písm. a\) až c\)](#) nebo [odstavce 2](#),

b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle [odstavce 3 písm. a\), d\), h\), k\)](#) nebo [l\)](#), [odstavce 4 písm. a\)](#) nebo [odstavce 5 písm. e\) až i\)](#),

c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle [odstavce 1 písm. d\)](#), [odstavce 3 písm. b\) a c\)](#) nebo [odstavce 5 písm. a\) až d\)](#),

d) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle [odstavce 1 písm. e\)](#), nebo

e) 300 000 Kč, jde-li o přestupek podle [odstavce 3 písm. e\) až g\), i\) a j\)](#) nebo [odstavce 4 písm. b\)](#).

§ 54a

(1) Promlčecí doba činí 3 roky; jde-li o přestupek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání;

jde-li o přestupek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 7 let od jeho spáchání.

(2) Přestupky podle tohoto zákona projednávají v oborech své působnosti orgány sociálního zabezpečení uvedené v [§ 3 odst. 3 písm. c\) až f\)](#).

(3) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v řízení o přestupku se řídí

a) podle [§ 7 odst. 1 písm. c\)](#) a [d\)](#), jde-li o přestupek spáchaný zaměstnavatelem,

b) podle [§ 7 odst. 1 písm. e\)](#), jde-li o přestupek spáchaný osobou samostatně výdělečně činnou v souvislosti s výkonem samostatné výdělečné činnosti,

c) podle [§ 7 odst. 1 písm. h\)](#), jde-li o přestupek spáchaný držitelem dokladů,

d) podle [§ 7 odst. 1 písm. b\)](#), jde-li o přestupek spáchaný fyzickou osobou,

e) sídlem poskytovatele zdravotních služeb, jde-li o přestupek spáchaný poskytovatelem zdravotních služeb.

(4) Správný orgán, aniž zahájí řízení, věc usnesením odloží též tehdy, jestliže již samotné zjištění skutku a upozornění osoby podezřelé ze spáchání přestupku postačí k její nápravě, nebo je-li ze zjištěných skutečností zjevné, že škodlivý následek způsobený činem byl osobou podezřelou ze spáchání přestupku v mezidobí již napraven a samo odstranění tohoto následku vedlo k nápravě této osoby.

(5) Účastníkem řízení o přestupku není poškozený.

(6) Pokutu vybírá a vymáhá orgán sociálního zabezpečení, který ji uložil.

ČÁST ŠESTÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných

Hlava první

Řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 55

Zahájení řízení

(1) Řízení o uznání osoby za osobu zdravotně znevýhodněnou se zahajuje na základě písemné žádosti občana.

Řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou nelze zahájit v případě, že občan byl uznán invalidním nebo že probíhá řízení o přiznání invalidního důchodu.

(2) Řízení o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, se zahajuje na základě písemné žádosti osoby zdravotně znevýhodněné nebo z moci úřední.

§ 56

Přerušení a zastavení řízení

(1) Jestliže se občan v řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil anebo nedoložil další údaje, které jsou potřebné pro vypracování posudku pro účely řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou, ačkoliv k tomu byl vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy anebo sdělí či doloží požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušení řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

(2) Řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou se přerušuje dnem zahájení řízení o přiznání invalidního důchodu posuzovanému občanu. Okresní správa sociálního zabezpečení pokračuje v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou, pokud v řízení o přiznání invalidního důchodu byl vydán posudek, že občan není invalidní.

§ 57

Úkony účastníků

Ustanovení [§ 36 odst. 3 správního řádu](#) se v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou a v řízení o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, nepoužije.

§ 58

Lhůty pro vydání rozhodnutí

Lhůty pro vydání rozhodnutí se v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou a v řízení o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, prodlužují o lhůty pro vydání posudku uvedené v [§ 16a odst. 2](#).

§ 59

Rozhodnutí

(1) V rozhodnutí o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou se jako den, od kterého občan je osobou zdravotně znevýhodněnou, uvádí, že tímto dnem je den, kterým toto rozhodnutí nabývá právní moci.

(2) V rozhodnutí o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, se jako den, od kterého občan již není osobou zdravotně znevýhodněnou, uvádí, že tímto dnem je den, kterým toto rozhodnutí nabývá právní moci.

§ 60

Povinnosti osob zdravotně znevýhodněných

Osoba zdravotně znevýhodněná je povinna se na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení podrobit vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle [§ 16a odst. 4 písm. a\)](#) nebo [b\)](#). Pokud osoba zdravotně znevýhodněná nesplní tuto povinnost, přestává být ode dne uvedeného v rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení ([§ 59 odst. 2](#)) osobou zdravotně znevýhodněnou; podmínkou vydání tohoto rozhodnutí je, že osoba zdravotně znevýhodněná byla ve výzvě podle věty první na tento následek upozorněna.

§ 61

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 62

zrušen

§ 63

zrušen

§ 64

zrušen

§ 65

zrušen

§ 66

zrušen

§ 67

zrušen

§ 68

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 69

zrušen

§ 70

zrušen

§ 71

zrušen

§ 72

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 73

zrušen

§ 74

zrušen

§ 75

zrušen

§ 76

zrušen

§ 77

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 78

zrušen

§ 79

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 80

zrušen

HLAVA DRUHÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění

§ 81

Zahájení řízení

(1) Řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti. Za den uplatnění nároku na tuto dávku se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán se žádostí o její přiznání.

(2) Řízení o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.

(3) Zahájení řízení o dávku důchodového pojištění brání tomu, aby v téže věci probíhalo jiné řízení.

(4) Řízení o přeměně invalidního důchodu na starobní důchod^{60d)} se zahajuje z moci úřední.

§ 82

Podávání žádosti o dávku důchodového pojištění

(1) Žádosti o přiznání dávky důchodového pojištění sepisuje s občany okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle [§ 7 odst. 1 písm. b\)](#) na předepsaných tiskopisech.

(2) Za občany, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou sami podávat žádost o dávku důchodového pojištění, mohou s jejich souhlasem a na základě potvrzení lékaře o zdravotním stavu těchto občanů podat tuto žádost jejich rodinní příslušníci.

(3) Žádost o dávku důchodového pojištění, na niž vznikl nárok během výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby nebo výkonu zabezpečovací detence, sepisuje s občany na předepsaných tiskopisech věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence předkládají žádost do 8 dnů ode dne sepsání okresní správě sociálního zabezpečení podle [§ 7 odst. 1 písm. b\)](#).

(4) Žádost lze podat nejdříve 4 měsíce předě dnem, od kterého občan žádá dávku důchodového pojištění přiznat.

(5) Ustanovení [odstavců 1 až 3](#) platí obdobně, žádá-li občan o změnu výše invalidního důchodu v důsledku změny stupně invalidity.

§ 83

(1) Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nespĺňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna občana při sepsování žádosti o dávku důchodového pojištění informovat o výši nákladů na výplatu dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; tato povinnost neplatí v případě uvedeném v [§ 64 odst. 4 větě druhé zákona o důchodovém pojištění](#). Věta první a druhá platí obdobně pro věznici a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, pokud jsou podle [§ 82 odst. 3](#) příslušné k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen do 8 dnů ode dne, kdy obdržel výzvu okresní správy sociálního zabezpečení sepsující žádost o dávku důchodového pojištění, sdělit písemně této správě, zda

a) provádí z příjmu žadatele o dávku důchodového pojištění srážky na základě nařízeného soudního nebo správního výkonu rozhodnutí, konkursu nebo dohody o srážkách z příjmu uzavřené podle občanského zákoníku, označení toho, kdo toto rozhodnutí vydal, a číslo jednacím tohoto rozhodnutí, a jde-li o srážky na výživné, zda se jedná o běžné nebo dlužné výživné a jaká je jeho výše,

b) trvá pracovněprávní vztah žadatele o starobní důchod ke dni, od něhož občan žádá o přiznání tohoto důchodu, a na jakou dobu byl tento vztah sjednán, je-li podmínkou výplaty starobního důchodu sjednání pracovněprávního vztahu na dobu určitou,

c) vyplácí náhradu mzdy, platu nebo odměny nebo snížený plat (sníženou odměnu) v době prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény a datum vzniku této neschopnosti nebo datum, od něhož byla nařízena karanténa.

(3) V žádosti o dávku důchodového pojištění může občan požádat, aby se doby uvedené v [§ 16 odst. 4 větě druhé](#)

[písm. a\) až k\) zákona o důchodovém pojištění](#) považovaly podle [§ 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění](#) za vyloučené doby. V žádosti podle věty první se uvádí, kterých dob a kterých kalendářních roků se má postup podle [§ 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění](#) týkat.

(4) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda byl nebo nebyl v období let 2013 až 2015 účasten důchodového spoření.

§ 83a

Účastníci řízení

V řízení ve věcech účasti pojištěnce na důchodovém pojištění a o správnost obsahu stejnopisu evidenčního listu ([§ 38 odst. 5](#)) je účastníkem řízení také ten, kdo plní úkoly v důchodovém pojištění podle [§ 36 písm. a\) až d\), f\) až s\) a u\) až zk\)](#).

§ 83b

Přerušování a zastavení řízení

(1) Jestliže se občan v řízení o důchod z důchodového pojištění podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech, ačkoliv byl k tomuto vyšetření, předložení nebo sdělení vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy nebo sdělí požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušování řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

(2) Orgán sociálního zabezpečení zastaví řízení, je-li žádost podána o více než 1 měsíc dříve než ve lhůtě uvedené v [§ 82 odst. 4](#). Je-li žádost podána nejvýše o 1 měsíc dříve než ve lhůtě uvedené v [§ 82 odst. 4](#), orgán sociálního zabezpečení řízení přeruší a prvním dnem lhůty stanovené pro podání žádosti v [§ 82 odst. 4](#) v řízení pokračuje z moci úřední.

(3) Orgán sociálního zabezpečení zastaví řízení, je-li žádost o zahájení řízení podána po uplynutí lhůty uvedené v [§ 85 odst. 2](#) větě druhé.

§ 84

Důkazní prostředky

V řízení ve věcech důchodového pojištění lze použít k důkazu záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba předložit originál nebo úředně ověřený opis listiny.

§ 85

Prokazování některých dob

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se prokazují

- a) doba vojenské služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- b) doba odbojové činnosti a polní služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- c) doba pobytu v cizině, po kterou žena doprovázela svého manžela, který působil jako zaměstnanec v zahraničí nebo expert v zahraničí, potvrzením zaměstnavatele, který vyslal manžela ženy do zahraničí,
- d) doba výkonu civilní služby potvrzením orgánu státní správy, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,
- e) doba nezaměstnanosti před 1. lednem 1996 potvrzením orgánu státní správy, který občana vedl jako uchazeče o zaměstnání,
- f) doba studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v cizině rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že studium na těchto školách je postaveno na roveň studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v České republice,
- g) doba studia na zahraničních vysokých školách, uskutečňovaného na území České republiky, rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že uvedené studium je pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice,
- h) doba studia ve vysokoškolském studijním programu zahraniční vysoké školy, uskutečňovaném na území České republiky tuzemskou právnickou osobou na základě její dohody s danou zahraniční vysokou školou, rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že uvedené studium je pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice.

(2) Doby péče uvedené v [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodech 11 a 12 se prokazují rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu této péče. Návrh na zahájení řízení podle předchozí věty se podává na předepsaném tiskopisu; tento návrh lze podat nejdříve po skončení uvedené péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o přiznání důchodu, nejpozději však do dvou let od skončení péče uvedené v [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodech 11 a 12. Návrh na zahájení

řízení podle věty první může podat i pozůstalý, který uplatňuje nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po občanu, který pečoval o osoby uvedené v [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodu 11 nebo 12. Okresní správa sociálního zabezpečení předkládá České správě sociálního zabezpečení stejnopis rozhodnutí uvedeného ve větě první, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Výchovu dítěte a péči o dítě do 4 let věku v období před 1. červencem 2007 dokládá žena, která z důvodu výchovy dítěte uplatňuje nárok na nižší důchodový věk a žádá o zápočet doby péče o takové dítě, svým čestným prohlášením a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti.

(4) Doba péče o dítě do 4 let věku po 30. červnu 2007 se dokládá čestným prohlášením při uplatnění žádosti o důchod a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti. Čestné prohlášení se podává na předepsaném tiskopise. V čestném prohlášení se uvádí

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte^{60c)} a jeho rodné číslo,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo osoby, na jejíž osobní péči bylo dítě převážně odkázáno, a její vztah k dítěti,
- c) jméno, popřípadě jména a příjmení druhého rodiče dítěte, je-li znám, a jeho rodné číslo,
- d) doba a rozsah péče o dítě,
- e) sdělení, zda ve stejné době o dítě pečovala i jiná osoba, a v kladném případě jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo této osoby, její vztah k dítěti a doba a rozsah péče této jiné osoby o dítě.

(5) K prokázání doby pojištění lze použít čestného prohlášení nejméně 2 svědků a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak.

(6) Rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení podle [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodu 12 se považuje za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku; toto rozhodnutí se účastníkovi řízení nedoručuje a je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

§ 85a

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí,^{22a)} zahájení řízení z moci úřední^{22b)} se účastníkům zpravidla neoznamuje.

(2) Rozhodnutí o přiznání dávky důchodového pojištění je orgán sociálního zabezpečení povinen vydat nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení; ustanovení [§ 71 odst. 3 písm. b\) správního řádu](#) tím není dotčeno.

§ 86

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění se vydává písemně, pokud se dále nestanoví jinak. Při vyhotovení rozhodnutí s použitím automatizované výpočetní techniky může být rozhodnutí vydáno v mezinárodní abecedě s předtištěným razítkem orgánu sociálního zabezpečení a jménem, příjmením a funkcí zaměstnance odpovědného za vydání rozhodnutí.

(2) Písemné rozhodnutí se nevydává, jde-li o hromadné zvyšování vyplácených dávek důchodového pojištění; v těchto případech obdrží občan písemné oznámení o zvýšení těchto dávek. V případě nesouhlasu s postupem uvedeným ve větě první lze podat do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění, od které byla provedena změna její výše, orgánu sociálního zabezpečení, který oznámení zaslal, písemnou žádost o vydání rozhodnutí o zvýšení dávky; orgán sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu byla tato žádost doručena, rozhodnutí o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle věty první.

(3) Orgán rozhodující o invalidním důchodu uvádí v rozhodnutí vždy, o jaký stupeň invalidity se jedná, den vzniku invalidity nebo den, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, procentní míru poklesu pracovní schopnosti pojištěnce, a činí-li pokles pracovní schopnosti aspoň 70 %, též údaj o tom, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, označení orgánu, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce, a datum tohoto posouzení, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, též skutečnost, že invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

(4) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení písemně požádat o změnu data

- a) přiznání důchodu nebo jeho výplaty; takovou žádost může podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu,
- b) uvolnění výplaty starobního důchodu nebo zařízení výplaty starobního důchodu, která nebyla zařízení ode dne přiznání tohoto důchodu; takovou žádost může podat pouze jednou po tomtéž uvolnění nebo zařízení výplaty; na základě této žádosti vydá orgán sociálního zabezpečení nové rozhodnutí a současně zruší předchozí rozhodnutí.

(5) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení písemně požádat, aby se doby uvedené v [§ 16 odst. 4 větě druhé písm. a\) až k\) zákona o důchodovém pojištění](#) považovaly podle [§ 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění](#) za vyloučené doby; na základě této žádosti vydá Česká správa sociálního zabezpečení nové rozhodnutí a současně zruší předchozí rozhodnutí. Ustanovení [§ 83 odst. 3](#) věty druhé platí zde přitom obdobně. Žádost podle věty první lze podat i tehdy, nebyla-li podána žádost podle [§ 83 odst. 3](#) věty první. Žádost podle věty první může

oprávněný podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu; přitom může požádat též o to, aby se doby uvedené v [§ 16 odst. 4 větě druhé písm. a\) až k\) zákona o důchodovém pojištění](#) za vyloučené doby nepovažovaly.

(6) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky, lhůtu, ve které je možné námitky podat, od kterého dne se lhůta počítá, kdo o námitkách rozhoduje a u kterého orgánu se námitky podávají; v poučení se dále uvádí, kdy námitky nemají odkladný účinek.

§ 87

Podkladové rozhodnutí

Rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení podle [§ 6 odst. 4 písm. a\)](#) bodů 1, 3, 11, 12 a 17 a rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 9 odst. 1](#) podle [§ 38 odst. 5](#) věty čtvrté se považují za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku. Rozhodnutí uvedené ve větě první je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

§ 88

Námitky

(1) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 3 odst. 3 písm. b\) a d\) až f\)](#) ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení.

(2) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladů pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.

(3) Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle [§ 82 správního řádu](#).

(4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námitkách ve lhůtách stanovených podle [§ 71 správního řádu](#); tyto lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závisí-li rozhodnutí o námitkách na posouzení zdravotního stavu ([§ 8 odst. 9](#)), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

(5) Námitky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím vydaným podle [§ 116 odst. 2](#) věty druhé, [§ 118a odst. 1 až 3](#), [§ 118b](#) a [118c](#) a [§ 64 odst. 2](#) a [5 zákona o důchodovém pojištění](#).

(6) Námitky nelze podat proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách nebo o odvolání.

(7) Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni; nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

(8) Není-li v [odstavcích 1 až 6](#) a [9](#) stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že [§ 90 odst. 1 písm. b\)](#), [§ 90 odst. 3](#) a [§ 90 odst. 6](#) věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v [§ 97 odst. 2](#) a [§ 100 odst. 2 správního řádu](#) neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

(9) Námitky lze podat též u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení, pokud rozhodnutí vydala Česká správa sociálního zabezpečení; účinky podání námitek jsou zachovány, byly-li podány orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě podle [odstavce 1](#). Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna námitky neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení.

§ 88a

Právní moc a opravné prostředky

(1) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 3 odst. 3 písm. b\) a d\) až f\)](#) ve věcech důchodového pojištění je v právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat námitky.

(2) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 3 odst. 3 písm. b\) a d\) až f\)](#) o námitkách nabývá právní moci dnem oznámení.

(3) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 3 odst. 3 písm. b\) a d\) až f\)](#) ve věcech důchodového pojištění, které není v právní moci, je předběžně vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, které mají odkladný účinek.

(4) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v [§ 3 odst. 3 písm. b\) a d\) až f\)](#) ve věcech důchodového pojištění včetně rozhodnutí o námitkách se odvolání ani rozklad nepřipouští.

§ 89

Soudní přezkum rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění

(1) Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí, která jsou podkladem pro rozhodnutí o důchodu z důchodového pojištění; soud přezkoumá takové rozhodnutí jen při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o důchodu.

(2) Nelze-li ve věcech důchodového pojištění určit příslušnost krajského soudu k řízení o žalobě proto, že navrhovatel nemá na území České republiky bydliště a ani se na tomto území nezdržuje,⁶¹⁾ je k tomuto řízení příslušný

- a) Krajský soud v Brně, má-li navrhovatel bydliště na území Slovenské republiky,
- b) Krajský soud v Ostravě, má-li navrhovatel bydliště na území Polské republiky,
- c) Krajský soud v Plzni, má-li navrhovatel bydliště na území Spolkové republiky Německo,
- d) Krajský soud v Českých Budějovicích, má-li navrhovatel bydliště na území Rakouské republiky,
- e) krajský soud určený podle místa posledního bydliště navrhovatele na území České republiky, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až d),
- f) Krajský soud v Praze, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až e).

§ 90

Doručování písemností

(1) Do vlastních rukou se doručují

- a) rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- b) posudky zasílané podle [§ 8 odst. 10](#) a [§ 16a odst. 6](#),
- c) výzvy podle [§ 53](#).

(2) Povinnost orgánu sociálního zabezpečení doručit písemnost je splněna, jakmile oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění písemnost převezme nebo jakmile byla držitelem poštovní licence vrácena odesílateli jako nedoručitelná a oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění svým jednáním nebo opomenutím doručení písemnosti zmařil. Účinky doručení nastanou i tehdy, jestliže oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění přijetí písemnosti odmítne.

HLAVA TŘETÍ

zrušena

§ 91

zrušen

§ 92

zrušen

§ 93

zrušen

§ 94

zrušen

§ 95

zrušen

§ 96

zrušen

§ 97

zrušen

§ 98

zrušen

§ 99

zrušen

§ 100

zrušen

§ 101

zrušen

§ 102

zrušen

§ 103

zrušen

§ 104

zrušen

HLAVA ČTVRTÁ

Řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

§ 104a

Předmět řízení

Předmětem řízení je rozhodování o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pojistné") ve sporných případech a v případech stanovených zvláštním zákonem,⁷²⁾ o zálohách na pojistné ve sporných případech a v případech stanovených zvláštním zákonem,⁴²⁾ o penále, o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách,⁵¹⁾ o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o přestupcích a rozhodování o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném nebo penále.

§ 104b

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, popřípadě sídlem zaměstnavatele, pokud není dále stanoveno jinak. Je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

a) sídlem zaměstnavatele nebo sídlem nižší složky zaměstnavatele, jestliže se řízení týká této nižší složky, pokud je předmětem řízení rozhodování o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení,

b) místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné, pokud je předmětem řízení rozhodování o pojistném osoby samostatně výdělečně činné, o penále a o přestupku osoby samostatně výdělečně činné, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li osoba samostatně výdělečně činná hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem výkonu samostatné výdělečné činnosti na území České republiky; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,

c) místní příslušností okresní správy sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění delegované rozhodnutím

České správy sociálního zabezpečení podle [§ 83 odst. 6](#) zákona o nemocenském pojištění.

§ 104c

Rozhodování

(1) O pojistném, zálohách na pojistné, penále a o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení formou platebního výměru, s výjimkou rozhodování o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, zrušení pravděpodobně výše pojistného, vrácení přeplatku na pojistném, přeplatku na zálohách na pojistné a o snížení záloh na pojistné. Platební výměr musí obsahovat též označení zaměstnavatele, kterému se pojistné, penále nebo přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení předepisuje, a poučení o vykonatelnosti. Platební výměr na pojistné nebo na zálohy na pojistné musí obsahovat též poučení o povinnosti platit penále.

(2) Ustanovení správního řádu o zahájení řízení z moci úřední^{22c)} se na vydání platebního výměru nepoužijí.

§ 104d

Oznámení rozhodnutí

Rozhodnutí o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení se doručuje též orgánu, který rozhodl o nedostatečích, z jejichž důvodu se přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení ukládá.

§ 104e

Soudní přezkum

Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí o

- a) povolení nebo nepovolení splátek pojistného a penále,²¹⁾
- b) *zrušeno*.

§ 104f

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Platební výměr je vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů. Rozhodnutí o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách je vykonatelné bez ohledu na právní moc dnem, který je v něm stanoven jako den splatnosti první splátky dluhu.

(2) Odvolání proti rozhodnutí o zrušení povolení splátek dlužného pojistného a penále⁶⁴⁾ nemá odkladný účinek.

§ 104g

Výkaz nedoplatků

(1) Dlužné částky na pojistném a penále může okresní správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Výkaz nedoplatků musí obsahovat

- a) označení zaměstnavatele, kterému se nedoplatky vykazují,
- b) výši nedoplatků podle stavu účtu zaměstnavatele k určitému dni vycházející z údajů vykázaných zaměstnavatelem, popřípadě též z částek, které mu byly platebním výměrem předepsány, z penále vypočteného k tomuto dni a z příslušenství, jímž jsou náklady na vymáhání pojistného po odečtení vykonaných plateb,
- c) den, ke kterému byla výše nedoplatků zjištěna,
- d) poučení o vykonatelnosti,
- e) poučení o námitkách,
- f) označení okresní správy sociálního zabezpečení, která výkaz nedoplatků vydala, a datum vyhotovení; výkaz nedoplatků musí být opatřen úředním razítkem a podepsán s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby.

(2) Výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem vyhotovení. Výkaz nedoplatků se doručuje stejným způsobem jako platební výměr.

(3) Proti výkazu nedoplatků lze okresní správě sociálního zabezpečení, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námítky, pokud zaměstnavatel nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší; důvod podání námitek je zaměstnavatel povinen v námítkách uvést. Námítky nemají odkladný účinek.

(4) Na základě námitek okresní správa sociálního zabezpečení do 30 dnů od jejich doručení vydá rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatků buď potvrdí, byla-li výše nedoplatků stanovena správně, nebo zruší. Pokud okresní správa sociálního zabezpečení nerozhodne o námítkách ve lhůtě uvedené ve větě první, pozbývá výkaz nedoplatků platnost.

(5) Na řízení o vydání výkazu nedoplatků se nevztahuje správní řád.

§ 104h

Výkon rozhodnutí

(1) Vykonatelná rozhodnutí ve věcech pojistného a vykonatelné výkazy nedoplatků jsou titulem pro soudní³⁴⁾ nebo správní výkon rozhodnutí.

(2) Správní výkon rozhodnutí ve věcech pojistného provádí ten orgán, který rozhodnutí vydal v prvním stupni řízení; to platí obdobně pro výkazy nedoplatků.

§ 104ch

Prominutí penále

(1) Ministerstvo a v oboru své působnosti také Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti mohou zcela nebo částečně prominout z důvodu odstranění tvrdosti penále.

(2) Ministerstvo může vyhláškou zmocnit k provádění svého oprávnění uvedeného v [odstavci 1](#) Českou správu sociálního zabezpečení nebo okresní správu sociálního zabezpečení. V tomto zmocnění vymezí bližší podmínky, zejména okruh důvodů a výši penále, která z těchto důvodů může být prominuta.

(3) Byla-li žádost o prominutí penále zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyzooměn.

(4) Rozhodnutí o žádosti o prominutí penále nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Na řízení o prominutí penále se nevztahuje správní řád.

§ 104i

Zástavní právo

(1) Okresní správa sociálního zabezpečení může k zajištění vykonatelné pohledávky na pojistném a penále zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku plátce pojistného, který má dluh na pojistném nebo penále (dále jen "dlužník"), za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Při rozhodování o zřízení zástavního práva se postupuje podle správního řádu s těmito odchylkami:

a) zahájení řízení se dlužníku neoznamuje,

b) řízení se zahajuje z moci úřední a je zahájeno dnem, kdy okresní správa sociálního zabezpečení učinila v řízení první úkon,

c) odvolání proti rozhodnutí o zřízení zástavního práva nemá odkladný účinek.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení je oprávněna vyžadovat od dlužníka doklady o vlastnictví věcí; v žádosti přitom uvede, pro jaké účely tyto doklady vyžaduje. Ke zjištění předmětu zástavy jsou pověřeni zaměstnanci okresní správy sociálního zabezpečení oprávněni vstupovat do provozních objektů a jiných prostor vlastněných nebo užívaných dlužníkem a vyžadovat od dlužníka předložení dokladů o vlastnictví jimi určených věcí. Dlužník je povinen okresní správě sociálního zabezpečení a pověřeným zaměstnancům okresní správy sociálního zabezpečení na vyžádání poskytnout ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 3 dny, doklady o jím vlastněných věcech a umožnit vstup podle věty druhé; za nesplnění těchto povinností může okresní správa sociálního zabezpečení uložit dlužníku pořádkovou pokutu až do výše 20 000 Kč.

(4) Zástavní právo vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva dlužníkovi. Zástavní právo k nemovitosti evidované v katastru nemovitostí, jakož i k dalším věcem, o kterých jsou vedeny veřejné registry, vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva příslušnému katastrálnímu úřadu, který vede katastr nemovitostí, popřípadě tomu, kdo vede veřejný registr.

(5) Okresní správa sociálního zabezpečení je oprávněna rozhodnout o zřízení zástavního práva k majetku vlastníka, odlišného od dlužníka, na základě písemného souhlasu vlastníka s úředně ověřeným podpisem.

(6) Okresní správa sociálního zabezpečení zašle rozhodnutí o zřízení zástavního práva k záznamu v Rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou České republiky v rozsahu stanoveném občanským zákoníkem; záznam provede Notářská komora České republiky bezúplatně.

(7) Zástavní právo zřízené rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení zaniká rovněž dnem právní moci rozhodnutí, kterým okresní správa sociálního zabezpečení ruší zástavní právo, nebo zrušením rozhodnutí, kterým bylo zástavní právo zřízeno.

HLAVA PÁTÁ

Společná ustanovení o řízení

§ 105

Účastník řízení může samostatně v řízení jednat v tom rozsahu, v jakém má podle zákona o důchodovém pojištění svéprávnost v sociálním zabezpečení.

§ 106

(1) Tvrdost předpisů o sociálním zabezpečení lze odstranit na základě písemné a odůvodněné žádosti občana, v jehož prospěch má být tvrdost odstraněna. V nové žádosti o odstranění tvrdosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní; při opakování těchto důvodů bude nová žádost odložena a žadatel bude o tomto vyrozuměn. Na řízení o žádosti o odstranění tvrdosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Řízení o žádosti o odstranění tvrdosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní.

(2) Rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.

§ 107

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení nebo posudkové komise ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

§ 107a

(1) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje též o dobu, po kterou se došetřují rozhodné skutečnosti u zaměstnavatelů a dalších právnických nebo fyzických osob, správních úřadů, cizozemských nositelů nemocenského, důchodového, zdravotního nebo úrazového pojištění (zabezpečení), a o dobu, kterou orgán sociálního zabezpečení stanovil tomu, kdo podání učinil, k odstranění nedostatků podání.

(2) Orgán sociálního zabezpečení může řízení podle tohoto zákona přerušit též na dobu odpovídající lhůtě, kterou stanovil k odstranění nedostatků podání.

(3) O prominutí zmeškání lhůty uvedené v [§ 85 odst. 2](#) větě druhé lze požádat kdykoli.

§ 108

zrušen

§ 109

Pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou k rozhodování příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Okresní správy sociálního zabezpečení jsou příslušné k rozhodování též ve sporech o vznik účasti na důchodovém pojištění.

HLAVA ŠESTÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil

§ 110

Žádost o dávku

(1) Příslušník Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; pozůstalý po příslušníku Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o tuto dávku u útvaru, v němž zemřelý konal naposledy službu. Příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Generální inspekce bezpečnostních sborů. Příslušník Bezpečnostní informační služby a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Bezpečnostní informační služby. Příslušník Úřadu pro zahraniční styky a informace a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo u útvaru Policie České republiky anebo u Hasičského záchranného sboru České republiky příslušného podle místa trvalého pobytu oprávněného, který přijímá žádosti o dávky podle věty první.

(2) Příslušník Vězeňské služby podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; to platí též, jestliže žádost o tuto dávku podává pozůstalý po příslušníku Vězeňské služby. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva spravedlnosti.

(3) Voják z povolání podává žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva obrany; to platí také tehdy, jestliže žádost o dávku důchodového pojištění podává občan, který byl vojákem z povolání, nebo jiný oprávněný, jestliže k rozhodnutí o dávce je příslušný orgán sociálního zabezpečení Ministerstva obrany.

(4) Útvary a orgány, které jsou příslušné podle [odstavců 1 až 3](#), jsou povinny sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když mají za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Žádost se sepisuje na tiskopisech vydaných orgány uvedenými v [§ 9 odst. 1](#). Ustanovení [§ 83 odst. 1](#) věty třetí platí pro útvary a orgány uvedené ve větě první obdobně. Útvary a orgány uvedené v [odstavcích 1 a 2](#), které sepsaly žádost o dávku důchodového pojištění, předávají neprodleně tuto

žádost příslušnému orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti.

(5) Občané, kteří podávají žádost o důchod starobní nebo invalidní u orgánů uvedených v [odstavcích 1 až 3](#) a v době podání této žádosti nejsou ve služebním poměru, přikládají k žádosti o tento důchod potvrzení zaměstnavatele, k němuž jsou ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění, o trvání tohoto vztahu, dni jeho skončení a o tom, zda jsou v dočasné pracovní neschopnosti nebo jim byla nařízena karanténa; zaměstnavatel je povinen na žádost občana toto potvrzení vydat. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro okresní správu sociálního zabezpečení, vykonává-li občan samostatnou výdělečnou činnost.

§ 111

zrušen

§ 112

(1) Pro řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil platí obdobně ustanovení hlavy druhé a páté, s výjimkou s výjimkou [§ 82](#), [§ 83 odst. 1](#) věty první a druhé, [§ 83 odst. 2](#), [§ 88 odst. 9](#) a [§ 109](#).

(2) Ustanovení [§ 6 odst. 4 písm. s\)](#) platí obdobně pro orgány sociálního zabezpečení uvedené v [§ 9](#).

ČÁST SEDMÁ

zrušena

§ 113

zrušen

§ 114

zrušen

ČÁST OSMÁ

Společná ustanovení

§ 115

Přiznal-li orgán sociálního zabezpečení dávku důchodového pojištění, která vylučuje poskytování jiné dávky důchodového pojištění jím vyplácené, avšak přiznané jiným orgánem, rozhodne současně o odnětí této dávky. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu starobního nebo invalidního a důchodu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod starobní nebo invalidní; zanikl-li nárok na výplatu důchodu starobního nebo invalidního, vyplácí vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod nadále orgán, který vyplácel oba důchody. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu vdovského nebo vdoveckého a důchodu sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod vdovský nebo vdovecký. Vyplácel-li sirotčí důchod spolu s vdovským důchodem orgán sociálního zabezpečení, který nebyl příslušný k rozhodování o jejich přiznání, ale který byl příslušný k výplatě důchodu starobního nebo invalidního vdovy, vyplácí sirotčí důchod nadále i po dalším sňatku vdovy; to platí obdobně při výplatě sirotčího důchodu spolu s vdoveckým důchodem. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu sirotčích důchodů u různých orgánů sociálního zabezpečení, vyplácí sirotčí důchody orgán sociálního zabezpečení, který vyplácí vyšší sirotčí důchod. Orgán sociálního zabezpečení, který je podle předchozích vět příslušný k výplatě důchodu, je příslušný i k rozhodování o důchodu.

§ 115a

(1) Vznikne-li v důsledku postupu podle [§ 86 odst. 4 a 5](#) přeplatek, zúčtuje se spolu s dopltkem nově stanovené výše důchodu nebo se uhradí srážkami z vypláceného důchodu. Podle věty první se postupuje i v případě, kdy se snižuje výše důchodu z českého důchodového pojištění v důsledku postupu podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství nebo mezinárodní smlouvy. Ustanovení [§ 118a odst. 4](#) není postupem podle věty první a druhé dotčeno.

(2) Byl-li přiznan starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně zpětně za dobu, za kterou bylo vypláceno nemocenské, zúčtuje se nemocenské vyplácené za dobu, za kterou podle zákona o nemocenském pojištění nenáleželo poživateli tohoto důchodu, s dopltkem tohoto důchodu. Pokud doplatek starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nestačí na úhradu přeplatku na nemocenském nebo přeplatek z doplatku nebyl sražen, sráží se přeplatek, popřípadě zbytek přeplatku z pravidelných měsíčních splátek důchodu; při stanovení výše měsíční srážky se postupuje obdobně jako při výkonu rozhodnutí srážkami z důchodu.

§ 116

Lhůty pro výplatu dávek

(1) Dávky důchodového pojištění se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených plátcem dávky, nestanoví-li se dále jinak.

(2) Orgán sociálního zabezpečení rozhodující o přiznání dávky důchodového pojištění může žadateli o přiznání této dávky poskytovat zálohy na dávku, pokud má za to, že podmínky pro nárok na dávku jsou splněny; pokud tyto podmínky splněny nebyly, je žadatel povinen zálohy neprodleně vrátit. Po přiznání dávky důchodového pojištění zúčtuje orgán sociálního zabezpečení poskytnuté zálohy s přiznanou dávkou. Dávky důchodového pojištění, jejichž výše nedosahuje 300 Kč měsíčně, mohou být vypláceny v delších než měsíčních lhůtách, nejdéle však za období nepřesahující 6 měsíců.

(3) Dávky důchodového pojištění do ciziny se vyplácejí pozadu nejvýše v tříměsíčních lhůtách po předchozím zaslání potvrzení o žití oprávněného; to platí obdobně, vyplácí-li se dávka důchodového pojištění poživateli důchodu trvale žijícímu v cizině na účet u banky v České republice. Ustanovení [odstavce 2](#) věty třetí platí zde obdobně.

§ 116a

Příjmem z výdělečné činnosti v cizině se rozumí příjem z takové výdělečné činnosti, která v cizině podléhá důchodovému pojištění podle předpisů platných v cizině, a to v rozsahu, ve kterém uvedený příjem podléhá tomuto pojištění.

§ 116b

Výplaty dávek důchodového pojištění v hotovosti zprostředkuje držitel poštovní licence. Odměna držiteli poštovní licence za zprostředkování výplaty dávek se stanoví podle cenových předpisů.⁷³⁾

§ 116c

Poživatelům důchodů, umístěným v ústavech sociální péče s celoročním pobytem, provádějí výplatu dávek důchodového pojištění v hotovosti tyto ústavy, pokud s tímto způsobem výplaty tyto poživatelé souhlasí, ústav podal žádost o tento způsob výplaty orgánu sociálního zabezpečení a ten s tímto způsobem výplaty souhlasí nebo do 30 dnů ode dne doručení žádosti ústavu nesdělil, že s tímto způsobem výplaty nesouhlasí.

§ 116d

Výplata důchodů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče

(1) Pokud pobyt poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče trvá déle než 1 kalendářní měsíc nebo lze-li předpokládat, že tento pobyt bude trvat déle než uvedenou dobu, může poživatel důchodu, vyplácí-li se mu důchod v hotovosti, požádat o výplatu důchodu do tohoto zdravotnického zařízení.

(2) Poživatel důchodu zasílá písemnou žádost o výplatu důchodu do zdravotnického zařízení lůžkové péče prostřednictvím poskytovatele zdravotních služeb kterékoli provozovně držitele poštovní licence. V žádosti musí být uvedeno jméno a příjmení poživatele důchodu, jeho rodné číslo, místo trvalého pobytu, adresa poskytovatele zdravotních služeb uvedeného ve větě první a adresa zdravotnického zařízení, do kterého bude výplata důchodu zasílána, jestliže není totožná s adresou poskytovatele; poskytovatel zdravotních služeb potvrzuje na této žádosti, že pobyt poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče trvá nebo bude trvat déle než 1 kalendářní měsíc, a správnost adresy, na kterou má být výplata důchodu poukazována. Žádost se podává na tiskopisu vydaném držitelem poštovní licence. Na základě této žádosti vyplácí provozovna držitele poštovní licence důchod na adresu uvedenou v žádosti.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen

a) po dobu hospitalizace poživatele důchodu převzít na základě žádosti uvedené v [odstavci 2](#) důchod vyplacený do zdravotnického zařízení a předat tento důchod jeho poživateli bezprostředně po jeho obdržení,

b) přijatý důchod nebo jeho část uložit, jestliže o to poživatel důchodu požádá nebo není-li poživatel důchodu schopen důchod převzít,

c) částky přijatého důchodu poživateli důchodu na jeho žádost písemně vyúčtovat,

d) oznámit do 8 dnů provozovně držitele poštovní licence, která poukazuje výplatu důchodu do zdravotnického zařízení, ukončení pobytu poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče; v případě úmrtí poživatele důchodu je poskytovatel zdravotních služeb povinen provozovně držitele poštovní licence neprodleně vrátit i částky důchodu přijaté po úmrtí poživatele důchodu.

(4) Za škodu na částkách důchodu, který byl pro poživatele důchodu vyplacen a poskytovatelem zdravotních služeb převzat k předání poživateli důchodu nebo k uložení, odpovídá poživateli důchodu poskytovatel zdravotních služeb podle občanského zákoníku^{34a)}.

§ 117

Dávky důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil se vyplácejí ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc. Termín výplaty dávek stanoví v oborech své působnosti ministři obrany, vnitra a spravedlnosti.

§ 118

Výplata dávky důchodového pojištění zvláštnímu příjemci

(1) Zvláštním příjemcem dávky důchodového pojištění je

a) občan určený rozhodnutím obecního úřadu podle [§ 10](#); v odůvodněných případech může být zvláštním příjemcem ustanovena právnícká osoba,

b) občan, kterému byl sirotčí důchod vyplácen do dne nabytí svéprávnosti dítěte, a to od tohoto dne.

(2) Občan uvedený v [odstavci 1 písm. b\)](#) nebo oprávněný může kdykoliv po nabytí svéprávnosti požádat plátce dávky důchodového pojištění, aby dávka byla již vyplácena do rukou oprávněného; neučiní-li tak, vyplácí se dávka i nadále dosavadnímu příjemci.

(3) Obecní úřad ustanoví zvláštního příjemce s jeho souhlasem v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je důchodce povinen vyživovat, anebo nemůže-li oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, výplatu přijímat. Souhlas oprávněného, popřípadě jeho zákonného zástupce nebo opatrovníka, s ustanovením zvláštního příjemce se vyžaduje jen v případě, že oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, nemůže výplatu přijímat; to neplatí, pokud oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže podat vyjádření k ustanovení zvláštního příjemce.

(4) Zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít pouze ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Zvláštní příjemce ustanovený oprávněnému, který nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněného. Zvláštní příjemce je povinen na žádost oprávněného nebo obecního úřadu, který jej ustanovil, podat písemné vyúčtování dávky, která mu byla vyplácena, a to do 1 měsíce.

(5) Obecní úřad rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce zruší, pokud

a) odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven,

b) zjistí, že zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v [odstavci 4](#) větě první a druhé, nebo

c) zjistí, že zvláštní příjemce nesplnil povinnost uvedenou v [odstavci 4](#) větě třetí.

Odpovědnost příjemců dávek důchodového pojištění a zaměstnavatelů

§ 118a

(1) Jestliže důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popřípadě náhradu nesprávně vyplacené částky.

(2) Jestliže byl občanu vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu,⁵⁷⁾ má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely. To platí obdobně, zanikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství nebo nárok na sirotčí důchod z důvodu dosažení 26. roku věku.

(3) Nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, zaniká uplynutím pěti let ode dne výplaty dávky. Lhůta uvedená ve větě první neplyne po dobu řízení o námitkách, žalobě, výkonu rozhodnutí, nebo jsou-li na úhradu přeplatku prováděny srážky z důchodu nebo ze mzdy nebo placeny splátky na základě dohody o uznání dluhu.

(4) Občanu, který je povinen na základě pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení vrátit dávku, může být přeplatek srážen z důchodu nebo ze mzdy, platu nebo jiného pracovního příjmu; přitom platí obdobně předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

§ 118b

Jestliže zaměstnavatel nepodal hlášení nebo nepředložil záznam buď vůbec nebo stanoveným způsobem nebo včas anebo podané hlášení, předložený záznam nebo údaje potvrzené zaměstnavatelem byly nesprávné, a v důsledku toho byl důchod poskytnut neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležel, je povinen nahradit neprávem vyplacené částky. Ustanovení [§ 118a odst. 3](#) platí zde přiměřeně.

§ 118c

Jestliže zaměstnavatel i příjemce důchodu způsobili, že důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, odpovídají orgánu sociálního zabezpečení za vrácení přeplatku na důchodu společně a nerozdílně. Zaměstnavatel a příjemce důchodu se vzájemně vypořádají podle míry zavinění. Spory o vzájemné vypořádání mezi zaměstnavatelem a příjemcem důchodu rozhodují soudy.⁶⁶⁾

§ 118d

Náhrada nákladů řízení

(1) Orgány sociálního zabezpečení nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách důchodového pojištění včetně řízení před soudem.

(2) Orgány sociálního zabezpečení mohou uložit povinnost nahradit paušální částkou stanovenou zvláštním právním předpisem náklady řízení účastníku, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.

§ 119

Určení místní příslušnosti v některých případech

(1) V případech, kdy osoba samostatně výdělečně činná nemá místo trvalého pobytu na území České republiky, se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení řídí místem výkonu samostatné výdělečné činnosti; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení osoby samostatně výdělečně činné převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

(2) Nelze-li místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení určit podle tohoto zákona, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení okresní správu sociálního zabezpečení, která bude plnit úkoly stanovené v [§ 6 odst. 4](#).

§ 120

nadpis vypuštěn

Poživatel starobního důchodu se nemůže vzdát výplaty tohoto důchodu za dobu před podáním žádosti o zastavení výplaty tohoto důchodu.

§ 120a

Za den splnění oznamovací povinnosti se považuje den, ve kterém bylo podání předáno příslušnému orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě ve stanovených případech ([§ 48d odst. 1](#)) příslušnému živnostenskému úřadu, nebo byla podána poštovní zásilka obsahující podání. To platí obdobně, podává-li se přihláška k účasti na důchodovém pojištění nebo odhláška z této účasti anebo má-li být jiný právní úkon učiněn ve lhůtě stanovené tímto zákonem.

§ 120b

zrušen

§ 120c

(1) Pro účely tohoto zákona se občanem rozumí fyzická osoba.

(2) Kdo se považuje za osobu samostatně výdělečně činnou, co se rozumí výkonem samostatné výdělečné činnosti a spoluprací při výkonu samostatné výdělečné činnosti, stanoví zákon o důchodovém pojištění.⁶⁷⁾

§ 121

nadpis vypuštěn

Fyzické osoby přizvané k jednání posudkových komisí ministerstva, jde-li o posuzování podle [§ 4 odst. 2](#), nebo k jednání České správy sociálního zabezpečení, jde-li o posuzování podle [§ 8 odst. 9](#) věty první a druhé, anebo k jednání okresních správ sociálního zabezpečení, jde-li o posuzování podle [§ 8 odst. 1](#), jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s tímto jednáním dozvěděly.

§ 122

Zaměstnanci zaměstnavatelů jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů v oblasti sociálního zabezpečení nebo v souvislosti s nimi. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti mlčenlivosti může zbavit ten, v jehož zájmu má tuto povinnost.

§ 122a

Fyzické osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na řízení ve věcech důchodového pojištění a pojistného (část šestá), jsou povinny zachovávat mlčenlivost o tom, co se při takovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli. Povinnosti mlčenlivosti je může zbavit ten, v jehož zájmu mají tuto povinnost.

§ 123

zrušen

§ 123a

(1) Jestliže dluh na pojistném a penále ve svém úhrnu nepřesáhne částku 100 Kč

a) k 31. prosinci kalendářního roku, jde-li o zaměstnavatele, nebo

b) ke dni podání přehledu o příjmech a výdajích podle zvláštního zákona,⁶⁸⁾ jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou, odepíše se takový dluh k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Jestliže při kontrole placení pojistného provedené příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení u zaměstnavatele je zjištěn dluh na pojistném a penále nepřesahující ve svém úhrnu částku 100 Kč, dlužné pojistné a penále se nepředepíše.

§ 123b

nadpis vypuštěn

(1) Dlužné pojistné a penále může příslušná správa sociálního zabezpečení odepsat, je-li tento dluh zcela nedobytný. Za nedobytný se považuje takový dluh na pojistném a penále, který byl bezvýsledně vymáhán na plátcí pojistného i na jiných osobách, na nichž tento dluh mohl být vymáhán, nebo nevedlo-li by vymáhání tohoto dluhu zřejmě k výsledku nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání tohoto dluhu přesáhly jeho výsledek. Za nedobytný se považuje též dluh na pojistném a penále u zaměstnavatelů, u nichž došlo k výmazu z obchodního rejstříku, popřípadě z jiného zákonem určeného rejstříku nebo stanovené evidence u příslušného orgánu v České republice, pokud dluh nepřešel na jejich právního nástupce, a dále dluh na pojistném a penále u fyzické osoby, která zemřela, pokud dluh nepřešel na dědice této osoby.

(2) O odpisu pro nedobytnost se plátce pojistného, popřípadě i jiná osoba, která je povinna dluh na pojistném a penále zaplatit, nevrozumívá; dluh na pojistném a penále trvá dále, dokud nedojde k promlčení práva vymáhat tento dluh.

(3) Ustanovení [odstavců 1 a 2](#) platí obdobně též pro dluh na pokutě.

§ 123c

Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, případně poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

§ 123d

Veškerá písemná podání orgánům sociálního zabezpečení se předkládají v češtině; listinné doklady v jiných jazycích musí být opatřeny úředním překladem do češtiny, pokud orgány sociálního zabezpečení v odůvodněných případech od tohoto překladu neupustí.

§ 123e

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾ učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou

a) podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu⁸³⁾, nebo

b) odeslanou prostřednictvím elektronické aplikace orgánu sociálního zabezpečení s využitím přístupu se zaručenou identitou ověřenou občanským průkazem se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným orgánem sociálního zabezpečení, pokud orgán sociálního zabezpečení tuto možnost zajistil.

(2) Je-li podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾ pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze

a) v elektronické podobě zasláním na určenou elektronickou adresu podatelny orgánu sociálního zabezpečení nebo do určené datové schránky orgánu sociálního zabezpečení; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán sociálního zabezpečení je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží, nebo

b) písemně na předepsaném tiskopisu nebo na produktu výpočetní techniky, který je co do údajů, formy a formátu shodný s předepsaným tiskopisem, je-li fyzickou nebo právníkou osobou stvrzeno vytvoření tohoto produktu.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup

a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna orgánu sociálního zabezpečení, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu,

b) elektronickou adresu své podatelny, a elektronickou adresu své podatelny určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a identifikátor své datové schránky určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy,

c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,

d) tiskopisy, které se podle [odstavce 2 písm. a\)](#) předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají,

e) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem podle [odstavce 1 písm. b\)](#).

§ 123f

Působnost stanovená obecnímu úřadu obce podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

§ 123g

Tiskopisy^{60a)}, které v případech stanovených tímto zákonem ([§ 48d odst. 1](#)) používají osoby uvedené v [§ 10a odst. 1](#) vůči živnostenským úřadům, se vydávají po projednání s Českou správou sociálního zabezpečení.

ČÁST DEVÁTÁ

ŘÍZENÍ A POVINNOSTI VE VĚCÍCH DOROVNÁVACÍHO PŘÍDAVKU NĚKTERÝM POŽIVATELŮM ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO STAROBNÍHO DŮCHODU

§ 123h

(1) O dorovnávacím přídavku náležejícím podle zákona o důchodovém pojištění⁷⁶⁾ rozhodují orgány sociálního zabezpečení, které vyplácejí starobní důchod, s nímž se má dorovnávací přídavek vyplácet; tyto orgány jsou též příslušné k výplatě dorovnávacího přídavku.

(2) Dorovnávací přídavek se přiznává na základě žádosti, která se podává u orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k přiznání dorovnávacího přídavku. Je-li k rozhodování o dorovnávacím přídavku příslušná Česká správa sociálního zabezpečení, lze žádost o přiznání dorovnávacího přídavku podat též u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení; okresní správa sociálního zabezpečení je povinna tuto žádost neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení. Je-li žádost o přiznání dorovnávacího přídavku zamítnuta pouze z důvodu, že dorovnávací přídavek by ke dni, od něhož je jeho přiznání požadováno, neměl kladnou hodnotu, lze novou žádost o přiznání dorovnávacího přídavku podat, jen je-li v nové žádosti jako den, od něhož má být dorovnávací přídavek přiznán, uveden den 31. ledna některého kalendářního roku po kalendářním roce, do něhož spadal den, od něhož bylo požadováno přiznání dorovnávacího přídavku v předchozí žádosti; tuto novou žádost lze podat nejvýše dvakrát. Je-li v nové žádosti podané podle věty třetí uveden jiný den než den uvedený ve větě třetí, nebo jde-li o třetí a další podání takové žádosti, orgán sociálního zabezpečení řízení o této žádosti zastaví.

(3) Není-li v [odstavcích 1](#) a [2](#) stanoveno jinak, použijí se pro řízení ve věcech dorovnávacího přídavku přiměřeně ustanovení o řízení ve věcech důchodového pojištění. Ustanovení o řízení ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění se pro věci dorovnávacího přídavku použijí obdobně.

(4) Ministr práce a sociálních věcí a v oboru své působnosti ministři uvedení v [§ 9 odst. 3](#) mohou odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění ustanovení [§ 106a až 106c zákona o důchodovém pojištění](#); ustanovení [§ 106](#) platí přitom obdobně.

§ 123i

(1) Příjemce dorovnávacího přídavku je povinen sdělit a prokázat plátcí dorovnávacího přídavku na jeho výzvu výši starobního důchodu vypláceného ze slovenského důchodového pojištění ke dni, od něhož se stanoví nová výše dorovnávacího přídavku podle [§ 106b zákona o důchodovém pojištění](#). Při nesplnění této povinnosti ve lhůtě stanovené plátcem dorovnávacího přídavku se výplata dorovnávacího přídavku zastaví, pokud byl příjemce dorovnávacího přídavku ve výzvě na tento následek upozorněn; je-li tato povinnost splněna dodatečně, dorovnávací přídavek se doplatí ode dne, od kterého jeho výplata náleží. Není-li tato povinnost splněna do 3 let od 31. ledna kalendářního roku, ve kterém byl dorovnávací přídavek naposledy vyplacen, zaniká nárok na dorovnávací přídavek dnem 31. ledna posledního z těchto kalendářních roků.

(2) Ustanovení [§ 50](#), [§ 51 odst. 1](#) a [§ 53 odst. 1 a 3](#) platí přiměřeně, jde-li o povinnosti příjemce dorovnávacího přídavku a o podání ve věcech dorovnávacího přídavku.

§ 123j

Jestliže byl vyplácen dorovnávací přídavek a nebyly přitom splněny podmínky pro jeho výplatu stanovené v [§ 106c odst. 1 zákona o důchodovém pojištění](#), má plátec dorovnávacího přídavku vůči osobě, které byl dorovnávací přídavek vyplacen, nárok na vrácení těch vyplacených částek dorovnávacího přídavku, které nenáležely; ustanovení [§ 118a odst. 3 a 4](#) použijí se zde obdobně.

ČÁST DESÁTÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

HLAVA PRVNÍ

Přechodná ustanovení

§ 124

Okresní správy sociálního zabezpečení rozhodují o přerušení zaměstnání nebo pojištění z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988.

§ 125

zrušen

§ 126

zrušen

§ 126a

Ustanovení [§ 129 odst. 1 soudního řádu správního](#) se ve věcech důchodového pojištění nepoužije.

HLAVA DRUHÁ

Závěrečná ustanovení

§ 127

Prováděcí předpisy

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou bližší úpravu postupu při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů ve věcech sociálního zabezpečení, státní sociální podpory a sociální péče.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení [§ 8 odst. 10](#) a [§ 35a odst. 9](#).

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti průkazu pověřených zaměstnanců orgánu sociálního zabezpečení podle [§ 15 odst. 2](#).

(4) Ministerstvo může stanovit vyhláškou případy nebo druhy řízení, v nichž může orgán sociálního zabezpečení žádat od účastníka řízení předložení dokladů k prokázání skutečností uváděných účastníkem.

§ 127a

Zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti

(1) Pro účely utajení činnosti zpravodajských služeb České republiky, Policie České republiky a Generální inspekce bezpečnostních sborů a zajištění bezpečnosti jejich příslušníků lze použít zvláštní postupy při plnění úkolů stanovených tímto zákonem.

(2) Zvláštní postupy podle [odstavce 1](#) mohou použít

a) příslušníci

1. zpravodajské služby České republiky,,
2. Policie České republiky,,
3. Generální inspekce bezpečnostních sborů,,
4. Hasičského záchranného sboru České republiky,

b) zpravodajské služby České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Hasičský záchranný sbor České republiky,

c) orgány sociálního zabezpečení.

(3) Zvláštní postupy podle [odstavce 1](#) stanoví vláda.

§ 128

zrušen

§ 129

zrušen

§ 130

zrušen

§ 131

zrušen

§ 132

zrušen

§ 133

Zrušovací ustanovení

Zrušují se s působností pro Českou republiku:

1. [§ 12](#) a [13](#) vyhlášky Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. [141/1958 Ú.I.](#), o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení odsouzených, ve znění vyhlášky č. [102/1964 Sb.](#), vyhlášky č. [143/1965 Sb.](#), vyhlášky č. [95/1968 Sb.](#), vyhlášky č. [155/1983 Sb.](#) a vyhlášky č. [263/1990 Sb.](#)

2. [§ 15 odst. 1](#), [§ 81](#), [82](#), [83](#) a [84](#), [§ 85 odst. 1](#), [2](#), [3](#) a [odst. 4](#) věta první a druhá, [§ 86](#), [87](#) a [87a](#), [§ 88 odst. 2](#) věta druhá, [§ 90](#) a [91](#) vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. [104/1964 Sb.](#), kterou se provádí [zákon](#) o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. [142/1965 Sb.](#), vyhlášky č. [117/1967 Sb.](#), vyhlášky č. [92/1968 Sb.](#), vyhlášky č. [180/1968 Sb.](#), vyhlášky č. [76/1970 Sb.](#), vyhlášky č. [128/1975 Sb.](#), vyhlášky č. [54/1976 Sb.](#), vyhlášky č. [164/1979 Sb.](#), vyhlášky č. [80/1982 Sb.](#), vyhlášky č. [153/1983 Sb.](#), vyhlášky č. [74/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [133/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [58/1987 Sb.](#), vyhlášky č. [150/1988 Sb.](#), vyhlášky č. [237/1988 Sb.](#) a vyhlášky č. [261/1990 Sb.](#)

3. [§ 32 odst. 3 zákona č. 88/1968 Sb.](#), o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. [99/1972 Sb.](#), zákona č. [73/1982 Sb.](#), zákona č. [57/1984 Sb.](#), zákona č. [109/1984 Sb.](#), zákona č. [51/1987 Sb.](#), zákona č. [103/1988 Sb.](#), zákona č. [180/1990 Sb.](#) a zákona č. [306/1991 Sb.](#)

4. [§ 15 odst. 2](#) a [§ 16](#) vyhlášky Ústřední rady odborů č. [95/1968 Sb.](#), o poskytování přídavků na děti v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. [78/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [147/1988 Sb.](#) a vyhlášky č. [263/1990 Sb.](#)

5. [§ 5](#) a [6](#) vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. [182/1968 Sb.](#), o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti uchazečům o zaměstnání, ve znění vyhlášky č. [132/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [58/1987 Sb.](#) a vyhlášky č. [20/1991 Sb.](#)

6. [§ 4 odst. 2](#) a [§ 5 odst. 2](#) vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. [51/1973 Sb.](#), o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních.

7. [§ 145b](#) a [145c](#) vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. [128/1975 Sb.](#), kterou se provádí [zákon](#) o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. [81/1979 Sb.](#), vyhlášky č. [108/1979 Sb.](#), vyhlášky č. [164/1979 Sb.](#), vyhlášky č. [15/1982 Sb.](#), vyhlášky č. [78/1982 Sb.](#), vyhlášky č. [141/1983 Sb.](#), vyhlášky č. [144/1983 Sb.](#), vyhlášky č. [73/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [131/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [57/1987 Sb.](#) a vyhlášky č. [149/1988 Sb.](#)

8. [§ 34](#), [55](#), [62](#), [67](#), [79](#), [93](#), [102](#) a [102d](#), [§ 102f odst. 4](#), [§ 105 odst. 3](#) vyhlášky Ústřední rady odborů č. [165/1979 Sb.](#), o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. [155/1983 Sb.](#), vyhlášky č. [79/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [135/1984 Sb.](#), vyhlášky č. [59/1987 Sb.](#), vyhlášky č. [148/1988 Sb.](#), vyhlášky č. [123/1990 Sb.](#), vyhlášky č. [263/1990 Sb.](#), vyhlášky č. [501/1990 Sb.](#) a zákona č. [306/1991 Sb.](#)

9. [§ 101 odst. 1](#) a [2](#), [§ 102 odst. 2](#), [5](#) a [6](#), [§ 103 odst. 2](#) věta druhá, [§ 107 odst. 2](#) věta první, [§ 108 odst. 3](#), [§ 109 odst. 2](#) věta první, [§ 111](#), [112](#), [113](#), [118](#), [119](#), [120](#), [121](#), [§ 122 odst. 2 písm. a\)](#) věta druhá a [odst. 6](#), [§ 124](#), [§ 125 odst. 1](#) a [2](#), [§ 126](#), [137](#), [§ 142 odst. 2](#), [3](#), [4 písm. b\)](#) a [c\)](#), [odst. 5](#), [§ 143 odst. 2](#) a [3](#), [§ 144 odst. 1](#) a [3](#), [§ 145](#), [§ 145b odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb.](#), o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. [110/1990 Sb.](#), zákona č. [180/1990 Sb.](#), zákona č. [46/1991 Sb.](#), zákona č. [246/1991 Sb.](#) a zákona č. [306/1991 Sb.](#), pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

10. [§ 4 odst. 3](#), [§ 5 odst. 4](#), [§ 10 odst. 1](#) věta první, [odst. 2 až 4](#), [§ 23 odst. 2](#), [§ 34 odst. 2](#), [§ 56a odst. 3](#) věta první, [§ 58 odst. 3](#) věta druhá, [odst. 4](#) a [odst. 5](#) věta druhá, [§ 60](#), [§ 63 odst. 5](#) a [6](#), [§ 66 odst. 3](#), [§ 143](#), [144](#), [145](#) a [147](#), [§ 148 odst. 1](#), [§ 150](#), [151](#) a [152](#), [§ 153 odst. 3](#), [4](#), [6 až 9](#), [§ 154](#), [156](#), [157](#), [160](#), [161](#), [162](#), [163](#), [164](#), [165](#), [166](#), [172](#), [173](#) a [174](#) vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. [149/1988 Sb.](#), kterou se provádí [zákon](#) o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. [123/1990 Sb.](#), vyhlášky č. [260/1990 Sb.](#), vyhlášky č. [313/1990 Sb.](#), vyhlášky č. [501/1990 Sb.](#), zákona č. [1/1991 Sb.](#), vyhlášky č. [20/1991 Sb.](#), vyhlášky č. [182/1991 Sb.](#), vyhlášky č. [183/1991 Sb.](#) a zákona č. [306/1991 Sb.](#), pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

11. [§ 8](#), [9](#) a [10](#) vyhlášky Ministerstva zdravotnictví České republiky č. [463/1990 Sb.](#), o poskytování lázeňské péče ve státních léčebných zařízeních.

12. [§ 1 odst. 5](#) a [§ 6 odst. 3](#) a [5](#) vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. [182/1991 Sb.](#), kterou se provádí [zákon](#) o sociálním zabezpečení a [zákon](#) České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

13. Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. [183/1991 Sb.](#), o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).

§ 134

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Vybraná ustanovení novel

[Čl. II zákona č. 424/2003 Sb.](#)

Přechodná ustanovení

1. Evidenční listy důchodového pojištění vedené před 1. lednem 2004 podle předpisů platných před tímto dnem se ukončí dnem 31. prosince 2003 bez zřetele na to, zda zaměstnání trvá dále po tomto datu, a na základě písemné výzvy orgánu sociálního zabezpečení se předloží tomuto orgánu ve lhůtě jím stanovené. Nebyla-li organizace vyzvána podle věty první k předložení těchto evidenčních listů do 31. prosince 2004, předloží je organizace bez výzvy příslušnému orgánu sociálního zabezpečení do 30. června 2005. Povinnost organizace předložit evidenční list důchodového pojištění občanovi k podpisu, stanovená předpisy platnými před 1. lednem 2004, zůstává nedotčena. Při zápisu údajů do evidenčních listů důchodového pojištění ukončených podle věty první se postupuje podle předpisů platných před 1. lednem 2004.

2. Od 1. ledna 2004 se evidenční listy důchodového pojištění vedou na nových tiskopisech; orgány sociálního zabezpečení vydají tyto tiskopisy nejdéle do 31. prosince 2003.

3. Povinnost doplnit potvrzení nebo vydat potvrzení nové podle čl. I bodu 26 platí i v případě, že dočasná pracovní neschopnost vznikla po skončení zaměstnání v době před 1. lednem 2004 a trvala aspoň v tento den.

4. Organizace je povinna do 31. července 2005 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení seznam svých zaměstnanců, jejichž účast na nemocenském pojištění vznikla před 1. červencem 2005 a trvá i po 30. červnu 2005, s údaji o těchto zaměstnancích v rozsahu, v jakém se evidují v registru pojištěnců nemocenského a důchodového pojištění ([§ 16a zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění čl. I tohoto zákona). Malá organizace je povinna do 31. července 2005 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení seznam svých zaměstnanců, jejichž účast na nemocenském pojištění vznikla před 1. červencem 2005 a trvá i po 30. červnu 2005, s těmito údaji o těchto zaměstnancích: jméno a současné příjmení, rodné příjmení, rodné číslo, státní občanství, název a adresa cizozemského nositele pojištění a cizozemské číslo pojištění. Organizace a malá organizace jsou přitom povinny sdělit příslušné údaje o cizozemském nemocenském a důchodovém pojištění svých zaměstnanců, i když nejsou jejich prvním zaměstnavatelem po skončení tohoto pojištění v cizině. Za nesplnění těchto povinností může okresní správa sociálního zabezpečení uložit organizaci nebo malé organizaci pokutu až do výše 20 000 Kč; pokutu lze uložit do dvou let ode dne, kdy k nesplnění povinnosti došlo. Výnos z těchto pokut je příjmem státního rozpočtu.

[Čl. III zákona č. 281/2004 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Do dne nabytí účinnosti zákona č. [361/2003 Sb.](#), o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, se provádí nemocenské a důchodové pojištění ředitele Bezpečnostní informační služby podle dosavadních předpisů.

[Čl. XIII zákona č. 359/2004 Sb.](#)

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

1. Ustanovení o neslučitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu podle [§ 53 odst. 2 písm. c\) a d\) zákona č. 62/2003 Sb.](#), o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

2. Ustanovení částí druhé až jedenácté se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

[Čl. III zákona č. 24/2006 Sb.](#)

Přechodná ustanovení

1. Byla-li výše částečného invalidního důchodu upravena podle [§ 46 odst. 1 písm. b\) zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, upraví se výše částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona na výši, která by náležela, pokud by k takové úpravě nedošlo.

2. Byla-li výplata částečného invalidního důchodu zastavena podle [§ 46 odst. 1 písm. c\) zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, obnoví se výplata částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona ve výši uvedené v ustanovení [§ 46 odst. 1 písm. a\) zákona č. 155/1995](#)

[Sb.](#), ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona.

Čl.VI zákona č. 109/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Posuzování zdravotního stavu podle [§ 8 odst. 1 písm. e\) a g\) až i\) zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne 1. července 2006, zahájena před tímto dnem se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Posuzování bezmocnosti a zda jde o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči zahájena před 1. lednem 2007 se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

3. Řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou zahájena a pravomocně neskončená přede dnem 1. července 2006 se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

4. Okresní správy sociálního zabezpečení předají bezúplatně příslušným úřadům práce

a) ke dni 1. července 2006 kopie posudků zpracovaných podle [§ 8 odst. 1 písm. e\) a q\) až i\) zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne 1. července 2006,

b) ke dni 1. ledna 2007 kopie posudků zpracovaných podle [§ 8 odst. 1 písm. b\) a d\) zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne 1. července 2006.

5. Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují pro účely důchodového pojištění podle dosavadních právních předpisů bezmocnost a zda jde o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, jde-li o dobu před 1. lednem 2007.

6. Výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení, k jejichž pracovním úkolům patří posuzování zdravotního stavu pro účely státní sociální podpory, sociální péče a zaměstnanosti a výkon činností s tím souvisejících, přechází dnem 1. července 2006 z České správy sociálního zabezpečení na úřady práce a na Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"). Česká správa sociálního zabezpečení dohodne se zaměstnancem v České správě sociálního zabezpečení podle věty první, zda výkon jeho práv a povinností z pracovněprávních vztahů přejde na úřad práce a na který úřad práce nebo zda přejde výkon těchto práv a povinností na ministerstvo.

7. Česká správa sociálního zabezpečení na základě dohody podle odstavce 6 provede delimitaci zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení na úřady práce a na ministerstvo. Takto provedená delimitace je závazná.

8. Nedojde-li k dohodě podle odstavce 6 nejpozději do 31. května 2006, stanoví počty a pravidla delimitace zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení na úřady práce a na ministerstvo na návrh ředitele České správy sociálního zabezpečení ministerstvo.

Čl.XIV zákona č. 189/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o přechodu z pracovní neschopnosti do plné invalidity nebo částečné invalidity zahájené před 1. lednem 2009 se dnem 1. ledna 2009 zastavuje, pokud nebylo před tímto dnem vydáno okresní správou sociálního zabezpečení rozhodnutí. Bylo-li v řízení uvedeném ve větě první vydáno před 1. lednem 2009 okresní správou sociálního zabezpečení rozhodnutí, dokončí se toto řízení podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008, a to včetně podání odvolání, které lze po 31. prosinci 2008 podat ve lhůtě stanovené těmito předpisy; přitom pro výplatu nemocenského platí [§ 171 odst. 1 věta první, odst. 2 a 3 zákona č. 187/2006 Sb.](#), o nemocenském pojištění.

2. Nároky na náhradu nákladů řízení podle bodu 1 vzniklé před 1. lednem 2009 tím, že se občan na výzvu dostavil k lékaři orgánu sociálního zabezpečení nebo se pro potřeby tohoto lékaře podvolil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, se posuzují podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

3. Zaměstnavatel, který vyplácí nemocenské, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009, zaměstnanci, který žádá o přiznání výplaty starobního důchodu ode dne, který spadá do období po 31. prosinci 2008, a v souvislosti s tím zaměstnanec končí zaměstnání, postupuje při ukončení výplaty nemocenského podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

4. Přiznává-li se po 31. prosinci 2008 starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod ode dne, který spadá do období před 1. lednem 2009, platí o souběhu nároku na výplatu těchto důchodů a nemocenského předpisy účinné ke dni 31. prosince 2008.

5. Vyplácí-li zaměstnanci, který žádá o přiznání výplaty starobního důchodu ode dne, který spadá do období po 31. prosinci 2008, nemocenské k takovému dni zaměstnavatel podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008, oznamuje Česká správa sociálního zabezpečení tomuto zaměstnavateli, od kdy byla přiznána výplata starobního důchodu.

6. Požádal-li zaměstnanec dočasně práce neschopný o plný nebo částečný invalidní důchod podle [§ 93 odst. 1 zákona](#) o organizaci a provádění sociálního zabezpečení před 1. lednem 2009 a nemocenské je vypláceno i po 31. prosinci 2008, postupuje Česká správa sociálního zabezpečení podle [§ 93 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Posudek vydaný podle [§ 95 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení](#) před 1. lednem 2009 je

podkladem i pro rozhodnutí o žádosti o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, které bude vydáno v téže věci po 31. prosinci 2008.

8. Evidenční listy důchodového pojištění za rok 2008 se vyplňují podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

9. Zaměstnavatel, který podle [§ 171 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb.](#), o nemocenském pojištění, vyplácí zaměstnanci dávky nemocenského pojištění ještě v roce 2009, zapíše do evidenčního listu důchodového pojištění za rok 2009 dobu pobírání těchto dávek. Pokud zaměstnavatel vyplácí v roce 2009 dávky nemocenského pojištění po skončení zaměstnání, předkládá evidenční list důchodového pojištění podle [§ 39 odst. 2 písm. a\) věty druhé zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Pokud lhůta 3 let stanovená v [§ 118a odst. 3 větě první zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti [tohoto zákona](#), počala plynout přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ještě neuplynula, zaniká nárok orgánu sociálního zabezpečení na vrácení, popřípadě náhradu částek důchodu vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši uplynutím této lhůty.

[Čl. III zákona č. 152/2007 Sb.](#)

Přechodná ustanovení k čl. I a II

1. Jestliže muž pečoval o dítě ve věku do 4 let v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2005 a nepodal před 1. červencem 2007 přihlášku k účasti na důchodovém pojištění nebo návrh na zahájení řízení o době a rozsahu péče o toto dítě, popřípadě podal tuto přihlášku nebo tento návrh opožděně, může podat návrh na zahájení tohoto řízení podle dosavadních právních předpisů do 30. června 2009. Bylo-li v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2007 rozhodnuto o žádosti o přiznání důchodu, přičemž důchod byl přiznán, avšak nebylo přitom k době péče uvedené ve větě první přihlédnuto, považuje se návrh na zahájení řízení podle věty první též za žádost o úpravu výše přiznaného důchodu. Podmínka podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění se po 30. červnu 2007 nevyžaduje. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalá osoba, která uplatňuje nárok na vdovský nebo sirotčí důchod z důvodu úmrtí muže uvedeného ve větě první.

2. Jestliže péče muže o dítě ve věku do 4 let nebo péče osoby o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 let nebo o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let anebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), skončila před 1. červencem 2007, avšak ke dni 30. června 2007 ještě neuplynula lhůta k podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007 nebo lhůta k podání návrhu na zahájení řízení o době a rozsahu péče o tyto děti nebo o tyto osoby podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007, může oprávněná osoba podat návrh na zahájení řízení o době a rozsahu péče podle dosavadních právních předpisů do 30. června 2009. Podmínka podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění osob uvedených ve větě první se po 30. červnu 2007 nevyžaduje.

3. Jestliže okresní správa sociálního zabezpečení zahájila před 1. červencem 2007 řízení o době a rozsahu péče o osoby uvedené v bodě 2 a toto řízení nebylo do 30. června 2007 pravomocně skončeno, dokončí se toto řízení podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007.

4. Jestliže péče o osoby uvedené v bodě 2 a péče ženy o dítě ve věku do 4 let začala před 1. červencem 2007 a trvá ještě po 30. červnu 2007, prokazuje se tato doba péče podle právních předpisů účinných po 30. červnu 2007.

5. Výše starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů přiznaných před 1. červencem 2007 osobám, jimž byly při stanovení osobního vyměřovacího základu vyloučené doby uvedené v [§ 16 odst. 4 větě druhé písm. e\) zákona č. 155/1995 Sb.](#), o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, (dále jen "zákon o důchodovém pojištění") omezeny podle [§ 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění](#), se na žádost upraví od splátky důchodu splatné po 30. červnu 2007 tak, že do počtu vyloučených dob omezených podle [§ 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění](#) se nezahrnou vyloučené doby uvedené v [§ 16 odst. 4 větě druhé písm. e\) zákona o důchodovém pojištění](#); přitom za vyloučenou dobu uvedenou v [§ 16 odst. 4 větě druhé písm. e\) zákona o důchodovém pojištění](#) se považuje pro účely této úpravy jen doba účasti na důchodovém pojištění osob uvedených v [§ 5 odst. 1 písm. s\)](#) a [§ 102a zákona o důchodovém pojištění](#). Lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená ve správním řádu se u žádostí uplatněných do 31. října 2007 prodlužuje o 90 dnů.

[Čl. V zákona č. 306/2008 Sb.](#)

Přechodná ustanovení

1. Jestliže řízení o nároku na plný invalidní nebo částečný invalidní důchod bylo zahájeno před 1. lednem 2010 a nebylo před tímto dnem pravomocně skončeno, dokončí se podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2009, pokud plná invalidita nebo částečná invalidita vznikla před 1. lednem 2010.

2. Ustanovení [§ 8 odst. 10 věty první zákona č. 582/1991 Sb.](#), o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti [tohoto zákona](#), se nevztahuje na zasílání stejnopisů těch posudků, které byly vydány před 1. lednem 2010.

[Čl. II zákona č. 479/2008 Sb.](#)

Přechodná ustanovení

1. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí posoudí zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely odvolacího řízení správního v případech, kdy napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku úřadu

práce přede dnem 1. července 2009.

2. Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku v termínu určeném při posouzení přede dnem 1. července 2009 úřadem práce nebo z podnětu orgánu, na základě jehož žádosti provedl úřad práce přede dnem 1. července 2009 zjišťovací lékařskou prohlídku.

3. Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, které bylo oznámeno přede dnem 1. ledna 2010, nelze podat námitky.

4. Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany ve věcech důchodového pojištění, které bylo oznámeno přede dnem 1. ledna 2010, lze podat odvolání podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2009; řízení o tomto odvolání se provede podle těchto předpisů. Proti rozhodnutí uvedenému ve větě první nelze podat námitky.

[Čl. IV zákona č. 367/2011 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Řízení o uznání osobou zdravotně znevýhodněnou, která nebyla pravomocně ukončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona č. [582/1991 Sb.](#), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

[Čl. XXXIX zákonného opatření č. 344/2013 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění se může odhlásit z účasti na důchodovém pojištění za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu podle zákona č. [582/1991 Sb.](#), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti [tohoto zákonného opatření Senátu.](#)

[Čl. IX zákona č. 64/2014 Sb.](#)

Přechodná ustanovení

1. Nesplnění nebo porušení povinností zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné poskytnout potřebnou součinnost orgánům sociálního zabezpečení při kontrole účetních a dalších podkladů, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh, a při kontrole správnosti určení náhrad mezd a jiných příjmů poskytovaných zaměstnavatelem po dobu prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posoudí podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, i když došlo ke zjištění tohoto porušení či nesplnění povinnosti až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona nebo bylo-li řízení o tomto nesplnění či porušení zahájeno po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o pokutě za nesplnění nebo porušení povinností zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné poskytnout potřebnou součinnost orgánům sociálního zabezpečení při kontrole účetních a dalších podkladů, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh, a při kontrole správnosti určení náhrad mezd a jiných příjmů poskytovaných zaměstnavatelem po dobu prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a pravomocně neskončené před tímto dnem se dokončí podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

[Čl. IV zákona č. 213/2016 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Zaměstnavatel uvedený v [§ 37 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.](#), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je povinen v potvrzení vydávaném podle tohoto ustanovení po skončení zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech uvést též údaje za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

---

2) Zákon č. [155/1995 Sb.](#), o důchodovém pojištění.

3a) Zákon č. [234/2014 Sb.](#), o státní službě.

4b) Například [§ 274 písm. f\) občanského soudního řádu](#), [§ 9d zákona č. 328/1991 Sb.](#), o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, [§ 33 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb.](#), o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

9) [§ 46 zákona č. 455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. [167/2004 Sb.](#)

9a) [§ 93 zákona č. 326/1999 Sb.](#), o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9b) Zákon č. [117/1995 Sb.](#), o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. [108/2006 Sb.](#), o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. [329/2011 Sb.](#), o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9c) [§ 16 zákona č. 561/2004 Sb.](#), o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

9d) Například [§ 25 odst. 3 zákona o sociálních službách](#).

21) [§ 20a zákona č. 589/1992 Sb.](#)

22a) [§ 36 odst. 3 správního řádu](#).

22b) [§ 46 a 47 správního řádu](#).

22c) [§ 46 a 47 správního řádu](#).

22d) [§ 71 odst. 1 a 3 správního řádu](#).

32) [§ 13 a 16 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#)

32) Zákon č. [589/1992 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

32a) [§ 132 zákona č. 221/1999 Sb.](#), o vojácích z povolání, ve znění zákona č. [254/2002 Sb.](#),
[§ 116 zákona č. 186/1992 Sb.](#), o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. [26/1993 Sb.](#),
[§ 119 zákona č. 154/1994 Sb.](#), o Bezpečnostní informační službě.

32b) Zákon č. [153/1994 Sb.](#), o zpravodajských službách České republiky, ve znění zákona č. [118/1995 Sb.](#)

32c) [§ 9 odst. 3 písm. b\) zákona č. 155/1995 Sb.](#), o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

32d) [§ 45a odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. [214/2006 Sb.](#)

33) [§ 11 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb.](#), o péči o zdraví lidu, ve znění zákona ČNR č. [548/1991 Sb.](#) (úplné znění s působností pro Českou republiku č. [86/1992 Sb.](#)).

33a) [§ 205d odst. 1 zákoníku práce](#),
[§ 1 vyhlášky č. 125/1993 Sb.](#), kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

33b) [§ 86 odst. 2 a 3 zákona č. 258/2000 Sb.](#), o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

34) [§ 274 občanského soudního řádu](#) (úplné znění č. [501/1992 Sb.](#)).

34a) [§ 420 občanského zákoníku](#).

37) [§ 9 odst. 2 písm. b\) zákona č. 155/1995 Sb.](#)

38) [§ 13 zákona č. 455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

39) [§ 15 odst. 1 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [160/1995 Sb.](#)

40) [§ 15 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [305/2008 Sb.](#)

41) [§ 10 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

41) [§ 10 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb.](#)

42) [§ 14 odst. 4 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [160/1993 Sb.](#)

45) Např. [§ 128 občanského soudního řádu](#) a [§ 8 trestního řádu](#).

49) Zákon ČNR č. [551/1991 Sb.](#), o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. [280/1992 Sb.](#), o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

50) [§ 3 odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [160/1993 Sb.](#)

50a) Zákon č. [89/1995 Sb.](#), o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

50c) Zákon č. [361/2003 Sb.](#), o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

50d) Zákon č. [412/2005 Sb.](#), o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

50e) [§ 11 odst. 1 písm. a\) a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.](#)

50f) Vyhláška č. [134/1998 Sb.](#), kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

50g) Zákon č. [526/1990 Sb.](#), o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

50h) [§ 50a zákona č. 435/2004 Sb.](#), o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

51) [§ 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [241/1994 Sb.](#)

52) [§ 5 odst. 1 písm. r\) a s\), odst. 3 věta druhá a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.](#)

- 52b) [§ 8 zákona č. 108/2006 Sb.](#)
- 52c) [§ 9 odst. 8 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění zákona č. [152/2007 Sb.](#)
- 53) [§ 6 zákona č. 155/1995 Sb.](#)
- 54a) Zákon č. [435/2004 Sb.](#)
- 55) [§ 6 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [241/1994 Sb.](#) a zákona č. [160/1995 Sb.](#)
- 56) [§ 11 odst. 3 písm. b\)](#) a [§ 16 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb.](#)
- [§ 34 odst. 4 zákona č. 236/1995 Sb.](#), o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů.
- [§ 73 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb.](#), o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- [§ 48 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb.](#), o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- [§ 53 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb.](#), o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
- 57) [§ 37 odst. 1 písm. a\) č. 1 a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.](#)
[§ 4 a § 6 písm. b\) nařízení vlády ČSFR č. 557/1990 Sb.](#), o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům, ve znění zákona č. [578/1991 Sb.](#)
- 60a) [§ 45a odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb.](#), ve znění zákona č. [214/2006 Sb.](#)
- 60b) Zákon č. [589/1992 Sb.](#), o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- 60c) [§ 20 zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění zákona č. [152/2007 Sb.](#)
- 60d) [§ 61a zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění zákona č. [306/2008 Sb.](#)
- 61) [§ 7 odst. 3 soudního řádu správního.](#)
- 64) [§ 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [241/1994 Sb.](#) a zákona č. [160/1995 Sb.](#)
- 66) [§ 9 odst. 2 písm. d\) občanského soudního řádu.](#)
- 66a) [§ 2 písm. r\) zákona č. 365/2000 Sb.](#), o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.
- 67) [§ 9 zákona č. 155/1995 Sb.](#)
- 68) [§ 15 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [160/1995 Sb.](#)
- 68a) Zákon č. [227/2000 Sb.](#), o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
- 70) [§ 25 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.](#)
Nařízení vlády č. [290/1995 Sb.](#), kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.
- 71) Např. [§ 190 odst. 3 zákoníku práce](#), [§ 45 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb.](#), o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.
- 71a) [§ 38j zákona č. 586/1992 Sb.](#), o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- 71b) [§ 94 zákoníku práce.](#)
- 71c) [§ 4a písm. b\) a c\) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb.](#), o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- 72) [§ 22b odst. 1 a 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [306/1997 Sb.](#)
- 73) Zákon č. [526/1990 Sb.](#), o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. [580/1990 Sb.](#), kterou se provádí zákon č. [526/1990 Sb.](#), o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
- 73a) [§ 3 zákona č. 133/2000 Sb.](#), o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. [53/2004 Sb.](#)
- 73b) [§ 1 zákona č. 133/2000 Sb.](#), ve znění zákona č. [53/2004 Sb.](#)
- 73c) [§ 27 zákona č. 592/1992 Sb.](#), o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
[§ 24 zákona č. 551/1991 Sb.](#), o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.
[§ 21 zákona č. 280/1992 Sb.](#), o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.
- 73d) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [883/2004](#) ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [988/2009](#) a Nařízení Komise (EU) č. [1244/2010](#), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [987/2009](#) ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. [883/2004](#) o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. [1244/2010](#), a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. [1231/2010](#) ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. [883/2004](#) a nařízení (ES) č. [987/2009](#) na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.
- 73e) Zákon č. [326/1999 Sb.](#), o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 73f) Zákon č. [325/1999 Sb.](#), o azylu a o změně zákona č. [283/1991 Sb.](#), o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

- 73g) [§ 13b zákona č. 133/2000 Sb.](#), ve znění zákona č. [53/2004 Sb.](#)
- 73h) [§ 17a odst. 2 a 4 zákona č. 133/2000 Sb.](#), ve znění zákona č. [53/2004 Sb.](#)
- 73i) [§ 8a zákona č. 133/2000 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.
- 74) Například zákon č. [187/2006 Sb.](#), o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 74a) Zákon č. [133/2000 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.
- 75) Zákon č. [137/2001 Sb.](#), o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
- 76) [§ 106a až 106c zákona č. 155/1995 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.
- 78) [§ 26 a 27 zákona č. 455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
[§ 49 zákona č. 499/2004 Sb.](#), o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 79) [§ 40 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb.](#), o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 80) [§ 228 zákona č. 182/2006 Sb.](#), o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 81) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. [1303/2013](#) ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. [1083/2006](#).
- 82) Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. [1304/2013](#) ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. [1081/2006](#).
- 83) [§ 6 odst. 1 písm. f\) zákona č. 435/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.
- 83) [§ 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.](#), o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.
[§ 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb.](#), o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.
- 84) Nařízení vlády č. [363/2009 Sb.](#), o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, ve znění nařízení vlády č. [69/2015 Sb.](#)